

05.03.2015

Kokousaika 05.03.2015 16:00 - 19:04

Kokouspaikka Paavo Nurmen kuja 1 C, 5. kerros

Läsnä

Jäsenet

Ahola, Riku	puheenjohtaja
Laaksonen, Heimo	varapuheenjohtaja
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Hämäläinen-Bister, Riitta	
Järvinen, Jukka	
Lyytinen, Joonas	
Muhonen, Sallamaari	poistui 18:35
Ruhala, Heidi	poistui 18:50
Sandberg, Tiina	varajäsen

Muut

Huru, Nina	kaupunginhallituksen edustaja
Fröberg, Stefan	poistui 17:30
	osastopäällikkö
	poistui 17:30
Huurre, Petteri	osastopäällikkö
Laine, Kirsti	osastopäällikkö
Loikkanen-Jormakka, Tarja	osastopäällikkö
Rauramo, Anssi	liikuntajohtaja
Saarinen, Turo	osastopäällikkö
Aapro, Simo	talouspäällikkö
Korell, Taina	yhteyspäällikkö
Kuokkanen, Leevi	tietohallintopäällikkö
	poistui 18:30
Lehmusto, Soile	hallintosihteeri
Salaterä, Antti	suunnittelupäällikkö
Viljanen, Ritva	apulaiskaupunginjohtaja
	poistui 18:30
Eranka, Essi	viestintäpäällikkö
	poistui 19:00
Keisala, Hertta	lakimies

Puheenjohtaja

Riku Ahola

05.03.2015

Esittelijät

Anssi Rauramo
Kirsti Laine

liikuntajohtaja
osastopäällikkö

Pöytäkirjanpitäjä

Hertta Keisala

lakimies

05.03.2015

---

§	Asia	
40	LJ/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
41	LJ/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
42	LJ/3	Ilmoitusasiat
43	LJ/4	Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Itäisen saariston asemakaavasta nro 12300
44	LJ/5	Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Laajasalon, Kruunuvuorenrannan asemakaavasta (nro 12311, Koirasaaret)
45	LJ/6	Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Helsingin yleiskaavasta
46	LJ/7	Helsinki Cup / HJK ry:n hakemus kenttävuokrien alentamiseksi vuodelle 2015
47	LJ/8	Stadi Cup ry:n hakemus kenttävuokrien alentamiseksi vuodelle 2015
48	LJ/9	Liikuntatoimen tilinpäätös 2014 sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
49	HALL/1	Liikuntalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle koskien kaupunginhallituksen päättämien avustusten ja tukien myöntämisperiaatteita ja asukastalojen hallinnon järjestelyä
50	HALL/2	Liikuntatilojen tuetun käytön määrärahan osittaminen laitoksille ja yhteisöille 2015
51	PJ/1	Liikuntavirastossa tehtyjen päätösten ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi
52	LJ/10	Viraston tiedotuksia

05.03.2015

LJ/1

---

§ 40

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikuntalautakunta päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Joonas Lyytinen ja Silja Borgarsdóttir Sandelin tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

05.03.2015

LJ/2

§ 41

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Liikuntalautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

§ 42

Ilmoitusasiat

Päätös

Liikuntalautakunta päätti merkitä kaupunginvaltuuston päätökset ja niihin liittyvän päätösten täytäntöönpanopäätöksen sekä kaupunginvaltuuston kokouksen 2.2.2015, numero 2-2015 asian 7 kohdalla tehdyn päätöksen sekä kaupunginhallituksen tekemät päätökset tiedoksi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lautakunnalle on lähetetty kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksiä tiedoksi seuraavasti:

3.1

KVSTO 28.1.2015/2-2015, 30 §, asia 7

Kaupunginhallitus 2.2.2015, 123 §: päätösten täytäntöönpano.

VARMA TENNISKLUBI VTK RY:LLE MYÖNNETTYJEN LAINOJEN
LYHENNYSVAPAAJA LAINA-AJAN PIDENTÄMINEN.

HEL 2014-013917 T 02 05 03 00

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään Varma Tennisklubi VTK ry:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta myönnettyille lainoille (kaupunginvaltuusto 29.8.2007, 197 §, ja kaupunginhallitus 23.2.2009, 254 §) lyhennysvapaata vuoden 2015 lyhennysten osalta ja laina-aikojen pidennystä vastaavasti vuodella. Muut lainaehdot säilyvät ennallaan.

3.2

KHS 2.2.2015, 108 §

V 11.2.2015, LISÄYKSEN TEKEMINEN HELSINGIN
OLYMPIASTADIONIN PERUSPARANNUSHANKKEEN
RAHOITTAMISTA KOSKEVAANYHTEISTYÖSOPIMUKSEEN.

HEL 2012-015154 T 02 05 02

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa tehtyyn sopimukseen Suomen valtion kanssa solmittavan lisäyksen, jonka mukaan kaupungin rahoitusosuus perusparannushankkeen kustannuksista on yhteensä enintään 104,5 miljoonaa euroa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää osaltaan hyväksyä Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen 3.11.2014 päivätyn hankesuunnitelman.

Lopuksi kaupunginvaltuusto päättää todeta, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Suomen valtio asianomaisissa toimielimissään hyväksyy lisäyksen yhteistyösopimukseen omalta osaltaan.

3.3 KHS 9.2.2015, 140 §

V 25.2.2015, SJ / VALTUUTETTU ARJA KARHUVAARAN ALOITE
TERVEYSREITEISTÄ.

HEL 2014-011021 T 00 00 03

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

3.4 KHS 9.2.2015, 145 §

V 25.2.2015, LIIKUNTALAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.

HEL 2015-001173 T 00 00 02

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Heidi Ekholm-Talakselle vapautuksen liikuntalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja

2. valita _____ uudeksi jäseneksi liikuntakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että uuden jäsenen henkilökohtainen varajäsen lautakunnassa on Ari Lanamäki.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

3.5 KHS 9.2.2015, 161 §

RINTAMAVETERAANIASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN
ASETTAMINEN KAUPUNGINHALLITUKSEN VUONNA 2015
ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI.

HEL 2015-000006 T 00 00 02

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen rintamaveteraaniain neuvottelukunnan ja valita siihen 12 jäsentä seuraavasti:

kaupungin luottamushenkilöjäsenet:

Kauko-Aatos Leväaho

Seija Paunio-Grönholm

Ulla-Britta Talvitie

Antti-Jussi Räihä

kaupungin virastoja edustavat jäsenet:

liikunnansuunnittelija Minna Ekman liikuntavirastosta

palvelualueen johtaja Merja Etholén-Rönnberg sosiaali- ja

terveysvirastosta

apulaisylilääkäri Marja-Liisa Laakkonen sosiaali- ja terveysvirastosta

toimistopäällikkö Matti Pitkänen kiinteistövirastosta

helsinkiläisiä rintamaveteraanijärjestöjä edustavat jäsenet:

toiminnanjohtaja Rauno Loukkola (Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri

ry)

puheenjohtaja Pekka Morri (Rintamaveteraanien Helsingin Piiri ry)

Altti Majava (Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Piiri ry)

puheenjohtaja Kaarina Peltola (Helsingin Rintamanaiset ry)

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä neuvottelukunnan puheenjohtajaksi em. toimikaudeksi Antti-Jussi Räihän ja kehottaa sosiaali- ja terveystoimistoa huolehtimaan neuvottelukunnan sihteerintehtävien hoitamisesta.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa neuvottelukuntaa laatimaan toimikautensa alussa toimintasuunnitelman sekä toimikautensa päättyessä esittämään kaupunginhallitukselle perustellun näkemyksentärkeinä pitämistään asioista, joita sen seuraajan tulisi käsitellä.

Vielä kaupunginhallitus päätti kehottaa neuvottelukuntaa antamaan kertomuksen toiminnastaan toimikauden päättyessä.

Edelleen kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi liitteinä olevat neuvottelukunnan toimintakertomuksen toimikaudelta 2013 - 2014, neuvottelukunnan varapuheenjohtajan kirjeen sekä sosiaali- ja terveystoimiston kirjeen johdosta antaman lausunnon.

3.6

KHS 16.2.2015, 183 §

ENERGIANSÄÄSTÖNEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN 2015
ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI.

HEL 2014-014601 T 00 00 02

Kaupunginhallitus päätti asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi energiansäästöneuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

- Kaupungin energiansäästötoiminnan koordinointi pitkällä aikavälillä, virastojen, laitosten ja kaikkien kiinteistöhallintayksiköiden aktivointi energiansäästämiseen sekä aloitteiden tekeminen ja lausuntojen antaminen yleisissä energiankäyttöön liittyvissä kysymyksissä sekä alan yleisen kehityksen seuraaminen Suomessa ja Euroopassa.

- Kaupungin ja TEM:n välisen sopimuksen (KETS) tehtävien toteuttaminen ja seurantaraportointi sopimuksen mukaisten velvoitteiden toteutumisesta.

- Kaupungin ja EU:n välisen energia- ja ilmastopöytäkirjan (Covenant of Mayors) toteutustyön valvonta ja ohjaus sekä raportointi
- Kaupungin energiankäytön kehittymisestä ja energiansäästötoimien tuloksista raportointi vuosittain
- Hallintokuntien tukeminen sitovien energiansäästötavoitteiden määrittämisessä ja toteuttamisessa
- Energiatieteiden liittyvien hankkeiden valmisteluun osallistuminen ja niistä tiedottaminen
- Energiatieteiden edistävä viestintä, tiedottaminen ja koulutus.
- Energiankäyttöön liittyvien vaikuttamiskeinojen tutkiminen, kokeilu ja toteuttaminen sekä ympäristövaikutusten seuraaminen.
- Uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisen edistäminen

Neuvottelukunnan kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja:

Pekka Sauri, apulaiskaupunginjohtaja

Varapuheenjohtaja:

Katri Kuusinen, energia-asiantuntija, rakennusvirasto

Jäsenet:

Minna Launiainen, LVI-suunnittelupäällikkö, asuntotuotantotoimisto

Perttu Pohjonen, ympäristöasiantuntija, hankintakeskus

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, kaupunkisuunnitteluvirasto

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, kaupunginkanslia

Sari Hildén, kiinteistöpäällikkö, kiinteistövirasto

Eeva Heckwolff, laatu- ja ympäristöasiantuntija, liikennelaitos -liikelaitos

Joonas Hautala, käyttöinsinööri, liikuntavirasto
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, opetusvirasto
Maija Sarpo, ympäristöasiantuntija, Palmia -liikelaitos
Vilho Hinkkanen, asennustarkastaja, rakennusvalvontavirasto
Jukka Forsman, toimistopäällikkö, rakennusvirasto
Heidi Huvila, ympäristöasiantuntija, rakennusvirasto
Leena Kähkönen, toimistopäällikkö, rakennusvirasto
Toni Åkerfelt, kiinteistö- ja ympäristöinsinööri, rakentamispalvelu
Sonja Pekkola, ympäristöasiantuntija, sosiaali- ja terveystieteiden virasto
Kirsi Salonen, toimitila-asiamies, varhaiskasvatusvirasto
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, ympäristökeskus
Rauno Tolonen, energiatehokkuuspäällikkö, Helen Oy
Marko Parkkali, tekninen päällikkö, Helsingin kaupungin asunnot Oy
Aino Rantanen, laatu- ja ympäristöpäällikkö, Helsingin Satama Oy (Ari Piispanen, ympäristökonsultti 9/2015 saakka)
Pentti Hammar, tekninen isännöitsijä, Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat
Juha Kolkkinen, yksikönjohtaja, Palmia Oy

Lisäksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä on pyynnöstä nimennyt energiansäästöneuvottelukunnan asiantuntijana toimimaan ilmastoyksikön päällikkö Susan Lyytikäisen.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti

- kehottaa rakennusvirastoa toimimaan käytännön työn toteuttajana
- oikeuttaa neuvottelukunnan kuulemaan asiantuntijoita ja ottamaan itselleen tarvittavan sihteerityövoiman.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

§ 43

Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Itäisen saariston asemakaavasta nro 12300

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Päätös

Liikuntalautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Itäinen saaristo on koko Helsingille tärkeä merellinen virkistysalue. Helsingin strategiaohjelmassa vuosille 2013 - 2016 merellisyys on nostettu yhdeksi kaupungin tärkeäksi vetovoimatekijäksi. Kaava mahdollistaa saariston virkistys- ja matkailupalveluiden, liikenneyhteyksien ja teknisen huollon kehittämisen, luonnon suojelutarpeet ja kasvattaa yrittäjien toimintamahdollisuuksia.

Saarille osoitettu rakennusoikeus ei ilman eri sopimusta oikeuta auto- eikä venepaikkoihin mantereella. Jatkossa on tärkeää, että näiden kaavoittamiseen varaudutaan myös mantereen puolella. Myös huoltolaitureiden ja -yhteyksien tarve tulee huomioida mantereen ranta-alueita kaavoittaessa.

Liikuntaviraston hallinnassa on kaava-alueelta kahdeksan saarta: Malkasaari, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Läntinen Villaluoto, Kotiluoto, Läntinen Neitsytsaari, Pihlajaluoto ja Hattusaari. Saarten luonnonhoito kuuluu rakennusvirastolle. Kaava on poikkeuksellisen laaja. Siksi onkin ymmärrettävää, että aineistoon on jäänyt pieniä virheitä ja tarkennettavia kohtia.

Malkasaari

Malkasaaren pinta-ala on 3,5 ha. Saaren luonto on puistomaista kangasmetsää. Säännöllistä vesiliikennettä ei saarelle ole. Saarella on keittokatos, käymälä ja sauna, jonka varauksista vastaa Rastilan leirintäalue.

Pääosa saaresta on kaavassa merkinnällä VR-1, retkeily- ja ulkoilualue. Alueella saa rakentaa käyttötarkoitusta palvelevia pieniä rakennelmia. Lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Malkasaaren pohjoiskärki on kaavassa merkinnällä RM, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue. Rakennusoikeutta on RM-alueella 800 k-m². Olevista rakennuksista sauna on suojeltu merkinnällä sr, suojeltu rakennus.

Kotiluoto

Kotiluodon keskiosa on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (RM/s).

Kotiluodon päärakennus on vuokrattu Helsingin Navigaatioseuralle. Päärakennus on suojeltu kaavassa merkinnällä sr-1, rakennushistoriallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokkaiden sisätilojen rakennustaiteellisia, historiallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien, julkisivujen, vesikaton, ikkunoiden, ulko-ovien ja niiden yksityiskohtien materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Päärakennuksen pihapiiri on merkitty puutarhakulttuurin ja kasvillisuuden kannalta arvokkaaksi osaksi (s-1). Aluetta on hoidettava siten, että sen merkitys puutarhakulttuurin erityiskohteena säilyy.

Kotiluodolle on merkitty kolme uutta rakennuspaikkaa RM/s-alueelle: 250 k-m², 150 k-m² ja 60 k-m².

Saaren pohjois- ja eteläosat on merkitty retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR). Saarella merkintä lv, alue jolle saa rakentaa laitureita, tulisi ulottaa saaren pohjoiskärkeen asti.

Villaluodot

Villaluotoja on kolme; Itäinen, Läntinen ja Pohjoinen Villaluoto. Luotojen pinta-ala on yhteensä 5,5 ha. Kaavamerkintä kaikissa kolmessa on retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu (VR-1). Telttailua ei tulisi sallia Läntisellä Villaluodolla. Läntinen Villaluoto tulisi merkitä merkinnällä VR.

Läntinen Neitsytsaari

Läntisen Neitsytsaaren keskiosa on kaavassa merkinnällä RM, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue. Kaavassa ei ole merkitty alueen rakennusoikeutta. Se tulisi lisätä ja kaavamerkinnällä turvata nykyisten rakennusten säilyminen sekä mahdollistaa lisärakentaminen.

Saaren päärakennus ja sauna on toistaiseksi vuokrattu Helsingin kaupungin ammatillisten oppilaitosten venekerho ry:lle. Päärakennus

on merkitty suojeltavaksi merkinnällä sr-3, rakennushistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa ilman pakottavia syitä. Rakennuksen keskeiset alkuperäiset ominaispiirteet tulee säilyttää ja niiden tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Rakennuksen ulkoasun korjaus- ja muutostyöt on toteutettava rakennuksen ominaispiirteisiin hyvin soveltuvalla tavalla.

Pohjoinen osa Läntisestä Neitsytsaaresta on retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu (VR-1). Eteläinen osa saaresta on retkeily- ja ulkoilualue, jossa telttailu ei ole sallittua (VR). Telttailua ei tulisi sallia myöskään saaren pohjoisosassa.

Maihinnousu veneellä tapahtuu saaren lounaiskulmasta käsin. Merkintä lv tulisi ulottaa saaren lounaiskulmaan.

Pihlajaluoto

Saaren pohjoiskärki on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (RM/s).

Saaren rakennukset on toistaiseksi vuokrattu Suomenlahden uistelijat ry:lle. Päärakennus on merkitty suojeltavaksi merkinnällä sr-3, rakennushistoriallisesti arvokas rakennus. Olevien talousrakennusten osalta ei ole päädytty suojelumerkintään. Talousrakennuksia saa rakentaa 250 k-m2 kaavassa merkitylle alueelle.

Pihlajaluodon eteläinen osa on retkeily- ja ulkoilualue, jossa telttailu ei ole sallittua (VR). Merkinnän tulisi olla (VR-1), retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Hattusaari

Hattusaari on merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi, joka on maisemakuvallisesti arvokas. Alueella ei saa teltailla (VR/s). Hattusaarella on tähän asti sallittu lyhytaikainen telttailu.

Maihinnousu Hattusaareen tapahtuu saaren luoteiskulmasta käsin. Merkintä lv tulisi ulottaa saaren luoteiskulmaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole tehnyt laskelmaa kaavan toteuttamiskustannuksista. Asemakaavan pohjalta tulee myöhemmin tehtäväksi saarikohtaisia hoito- ja kehittämissuunnitelmia, joiden avulla ohjelmoidaan tulevaa alueiden käyttöä, investointeja ja ylläpitoa. Liikuntavirastolle saattaa tulla kustannuksia muun muassa vastuualueidensa teknisen huollon, laitureiden, rantautumispaikkojen, opasteiden ja jätehuollon toteutuksesta ja ylläpidosta.

05.03.2015

Liikuntalautakunta puoltaa asemakaavan hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava ehdotuksen nro 12300 kartta osa K_määräykset, päivätty 9.9.2014
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 selostus, päivätty 9.9.2014, päivitetty Ksl:n 7.10.2014 päätöksen mukaiseksi
- 3 12300 A Malkasaari P-Villaluoto.pdf
- 4 12300 B Kotiluoto I- ja L-Villaluoto.pdf
- 5 12300 G Neitsytsaaret.pdf
- 6 12300 H Hattusaari Pihlajaluoto.pdf
- 7 saaristoopas2015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaava-alue käsittää pääosan Helsingin itäisestä saaristosta. Aluetta rajaavat lännessä Laajasalo ja Santahamina, ja idässä Helsingin ja Sipoon välinen raja. Uloin merialue saarineen ja luotoineen jää kaava-alueen ulkopuolelle. Kaava-alueeseen kuuluu 36 saarta ja 22 asumatonta pikkusaarta sekä näitä ympäröivät vesialueet.

Liikuntaviraston hallinnassa on kaava-alueelta kahdeksan saarta: Malkasaari, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Läntinen Villaluoto, Kotiluoto, Läntinen Neitsytsaari, Pihlajaluoto ja Hattusaari.

Suurin osa Helsingin yksityisistä kesähuviloista sijaitsee itäisessä saaristossa. Alueella on myös kesämajayhdyskuntia sekä järjestöjen, yhdistysten ja yritysten virkistys- ja koulutuskeskuksia. Muita vapaa-ajan toimintoja ovat retkeily, veneily, telttailu ja kalastus. Puolustusvoimien saaret ovat suljettua sotilasaluetta, mutta niillä on puolustusvoimien henkilökunnan käytössä olevia kesämökkejä.

Kaavan tavoitteena on kehittää saariston monipuolisempaa, ympärivuotista käyttöä sekä lisätä virkistys- ja matkailun mahdollisuuksia. Asemakaava mahdollistaa itäisen saariston kehittämisen siten, että otetaan huomioon myös luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot ja saarten soveltuvuus erilaisiin käyttötarkoituksiin.

Kaavaratkaisu sallii maltillisen rakentamisen, joka mahdollistaa saarten loma- ja virkistyskäytön ja saaristomatkaluupalveluiden toiminnan kehittämisen, mutta ei muuta oleellisesti saariston luonnetta. Saarten käyttöä on profiloitu ja keskitetty niin, että muodostuisi edellytyksiä keskitettyjen infrapalveluiden tuottamiselle.

Asemakaavassa on merkitty suojeltaviksi yhteensä 101 rakennusta, joista 58 sijaitsee Villingissä ja 43 muualla saaristossa. Lisäksi kaava suojelee kulttuurihistoriallisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia.

Luonnonsuojelukohteita kaava-alueella on Natura-alueen lisäksi 39 kappaletta. Kaava-alueen pinta-ala on noin 2 900 ha, josta noin 2 500 ha on vesialuetta. Maa-aluetta noin 400 ha.

Koko kaava-alueen rakennusoikeus on 73 264 k-m². Nykyiseen rakennuskantaan nähden uutta rakennusmahdollisuutta on yhteensä noin 46 400 k-m², josta pääosa Villingin saarelle osoitettua loma-asutusta (RA, RA/s).

Rakennussuojelumerkinnöillä (sr-1, sr-2, sr-3) osoitettuja arvokkaita rakennuksia on yhteensä 101. Lisäksi huvilakulttuuriin liittyvät pienempiä rakennuksia kuten saunoja ja muita ympäristörakenteita on suojeltu sr-merkinnällä. Useat korttelialueet ja virkistysalueet on merkitty lisämerkinnällä /s kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaana.

Kaava-alueen suurimmat retkeily- ja ulkoilualueet sijaitsevat kaupungin omistamilla saarilla. Liikuntaviraston Malkasaassa, Villaluodoilla, Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella, Pihlajaluodolla ja Hattusaarella. Rakennusviraston retkeily- ja ulkoilualueet sijaitsevat Satamasaassa, Huomenlahjalla, Kuninkaanpaadella, Tammaluodolla, Pitkärivillä ja Pikku-Niinisaassa. Myös Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen Pikku Leikosaarelle ja Kalliosaarelle, Itellan omistamalle Louekarille sekä puolustusvoimien Itä-Villinkiin on osoitettu laajoja ulkoilualueita. Helsingin seurakuntayhtymän saarissa Isossa Leikosaassa ja Kivisaassa on seurakuntatoimintaa palvelevia toimintoja.

Vesialueilla (W) olemassa olevat, Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen mukaiset laiturit säilyvät ennallaan. Vesialueen täyttö edellyttää vesilupaa. Laitureiden ja aallomurtajien tulee olla kelluvia tai arkkurakenteisia. Lisäksi kaava-alueella rakennettavan laiturin tulee kokonsa ja sijoituksensa puolesta sopia rantamaastoon. Saariin, joihin on osoitettu virkistys- tai matkailutoimintaa, on osoitettu paikat yhteiskäyttölaitureille (yh). Lv-merkityille alueille saa sijoittaa laitureita kesäasukkaiden tai/ja vierailijoiden käyttöön.

Kaavassa on merkitty useimpiin saariin melojien rantautumispaikat (me), joihin ei saa rakentaa rantautumista vaikeuttavia rakenteita.

Rakennuskulttuuri

Itäisen saariston varhaisin asutus on ollut kalastaja-asutusta. Itäisen saariston kulttuuriympäristöä leimallisimmin muokannut piirre on saarten huvilakulttuuri. Pääkaupungin varakas porvaristo ja virkamiehet viettivät kesäänsä jo 1800-luvun lopulta lähtien saaristossa, josta kuljettiin töihin vilkkaasti liikennöidyillä höyryaluksilla. Suurin osa itäisten saarten rakennuskannasta on alkuaan kesähuviloita tai kalastajamökkejä.

Kaava-alueen huvilasaarista rakennustaiteellisesti merkittävin on Villinki, joka on itäisen Helsingin laajin huvilayhdyskunta. Kaava-alueella on useita edustavia esimerkkejä kesähuvilarakentamisen varhaisimmasta vaiheesta, joka alkoi jo 1800-luvun loppupuolella. 1900-luvun alussa rakennettuja merkittäviä huviloita on Villingin ohella mm. Läntisessä Neitsytsaarella, Pihlajaluodossa ja Kotiluodolla.

Arkkitehti Robert Tikkasen Kotiluotoon (1920) suunnittelema huvila on kuulunut Runebergien suvulle. Huvilan muodostaman kokonaisuuden olennaisena osana on ollut puutarha-arkkitehti Paul Olssonin suunnittelema laaja puutarha, jossa on parhaimmillaan ollut toistasataa omenapuuta. Vanhan huvilaympäristön rakenteista on jäljellä päärakennuksen lisäksi karpässien muotoinen uimahuone sekä betoninen vesisäiliö.

Useaan itäisen saariston huvilapuutarhaan liittyy merkittävää puutarhataiteellista Huvilapuutarhojen arvoa ei ole pystytty kaavatyön yhteydessä arvioimaan kuin suuntaa-antavasti. Poikkeuksena on Kotiluoto, jonka puutarhasta on laadittu liikuntaviraston tilauksesta kattava ympäristöhistoriallinen selvitys (liikuntaviraston julkaisusarja B45, Kotiluodon puutarhahistoriallinen selvitys ja kasvillisuusinventointi).

Palvelut

Paikallisia ulkoiluun ja retkeilyyn liittyviä pienimuotoisia virkistyspalveluita lukuun ottamatta palveluita ei ole. Alueella liikennöi kesäisin Suomen viimeinen kauppalaiva, joka pysähtyy useissa saarissa. Muut kaupalliset palvelut haetaan mantereelta. Muita yksityisiä kaupallisia palveluita on vähän. Yleisöä palvelevia matkailupalveluita kuten kahvila-, ravintola- tai majoitustoimintaa ei käytännössä ole tällä hetkellä ollenkaan.

Kaikki vesiliikennereittien liikennöitsijät ovat yksityisyrityksiä. Alueella liikennöi kesäaikaan kaksi linjaa. Linjat liikennöivät kaupungin ja seurakuntien saariin.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset

Saarten käyttötrendi on ollut viime vuosikymmeninä laskeva, ja kaavalla pyritään lisäämään saarten tarkoituksenmukaista käyttöä. Tarkoituksenmukaisen käytön lisäämisellä aikaansaadaan toiminnallisen rakenteen positiiviset vaikutukset, kuten Helsingin saariston kehittäminen virkistys- ja matkailukäyttöön.

Kaava turvaa rakennetun ympäristön kulttuuriarvojen säilymistä. Huviloiden osalta kaavaratkaisu tukee alueen nykykäytön jatkumista ja mahdollistaa maltillisen rakentamisen korjaus- ja kunnossapitosuunnitelmien toteuttamiseksi ja asumisen laadun parantamiseksi. Asemakaava tukee näin alueen pitämistä elävänä, ja arvokkaalla rakennuskannalla on paremmat edellytykset säilyä.

Saariston kehittäminen virkistykseen ja matkailuun lisää paineita myös vesiliikenteen kehittämiselle, jotta saariin pääsee myös ilman omaa venettä. Paikoin tarvitaan myös uusia yhteyslaitureita. Saarille osoitettu rakennusoikeus ei ilman eri sopimusta oikeuta auto- eikä venepaikkoihin mantereella. Kuitenkin on syytä varautua etenkin venepaikkojen kaavoittamiseen myös mantereen puolella. Nämä tulisi sijoittaa hyvien liikenneyhteyksien varrella. Lisäksi huoltolaitureiden ja huoltoyhteyksien tarve kasvaa palveluiden kehittyessä, ja nämä tulisi huomioida mantereen ranta-alueita kaavoittaessa.

Rakennuspaikkoja ei ole osoitettu jo rakennettujen alueiden ulkopuolelle ja maankäyttö pysyy lähes nykyisellään. Kaava ei tuo muutoksia rantojen käyttöön, eikä välittömästi vaikuta alueiden luontoarvoihin. Arvokkaille luontokohteille ei osoiteta kaavassa rakentamista. Asemakaavan avulla pyritään ohjaamaan virkistyskäyttöä siten, että alueen luontoarvot säilyvät.

Maiseman ja geologisten arvojen säilyttäminen on turvattu asemakaavamääräyksin. Arvokasta saaristomaisemaa, huvila-aluetta ja rantamaisemaa koskevilla määräyksillä pyritään säilyttämään maisemallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta tärkeän alueen arvot.

Pidemmän ajan kuluessa saariston käyttö lisääntyy. Kaava ohjaa käyttöä saarten luonteen mukaisesti, joka vähentää luontotyyppeihin, kasvillisuuteen ja linnustoon kohdistuvia häiriöitä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava ehdotuksen nro 12300 kartta osa K_määräykset, päivätty 9.9.2014
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 selostus, päivätty 9.9.2014, päivitetty Ksl:n 7.10.2014 päätöksen mukaiseksi
- 3 12300 A Malkasaari P-Villaluoto.pdf
- 4 12300 B Kotiluoto I- ja L-Villaluoto.pdf
- 5 12300 G Neitsytsaaret.pdf
- 6 12300 H Hattusaari Pihlajaluoto.pdf
- 7 saaristoopas2015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Vastaanottaja

§ 44

Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Laajasalon, Kruunuvuorenrannan asemakaavasta (nro 12311, Koirasaaret)

HEL 2012-000225 T 10 03 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaava käsittää Kruunuvuorenrannan eteläkärkeen sijoittuvan uuden asuinalueen. Nykyistä Koirasaarta laajennetaan meritäyillä. Lisäksi tehdään uusi täyttösaari Koirasaaren itäpuolelle. Täyttösaaren itärannalle sijoittuu pienvenesatama.

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta. Liikuntaviraston edustajat ovat osallistuneet kaavoitustyöhön.

Pienvenesatama on mitoitettu noin 170 veneelle. Venesatama muodostaa Koirasaarten itäisen reunan avautuen kohti Pitkäluotoa. Venesatamaan on mahdollista rakentaa 500 k-m2 venesatamaa palvelevia rakennuksia sekä veneiden tankkauspiste. Venesatamassa on talvisäilytyspaikkoja vain noin 20 veneelle. Asemakaavan yhteydessä tulisi todeta mihin loput veneiden talvisäilytyspaikat sijoitetaan.

Kustannukset

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole tehnyt arvioita venesataman toteuttamisen kustannuksista. Venesataman ja venepaikkojen rakentaminen ei sisälly liikuntatoimen vuoteen 2025 ulottuvaan taloussuunnitelmaan. Koko kaavan toteuttamisen arvioidaan aiheuttavan kaupungille suuruusluokaltaan 40–60 miljoonan euron kokonaiskustannukset. Venesataman toteuttamiseen tulisi esittää erillismääräraha, jolla turvattaisiin sataman toteutuminen muun rakentamisen kanssa samassa aikataulussa.

Liikuntalautakunta puoltaa asemakaavaa nro 12311 edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250
www.hel.fi/liikunta

Puhelin
+358 9 310 8771
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alvnro
FI02012566

05.03.2015

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12311 selostus, päivätty 2.12.2014, päivitetty Kslk:n 2.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12311 kartta, päivätty 2.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan tavoitteena on Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukaisesti rakentaa alueelle korkeatasoinen merellinen asuinalue. Asuinkortteleista, kaduista, kanavan ympäristöstä ja Koirasaarenpuistosta on muodostettu viihtyisää ja vaihtelevaa asuinympäristöä, joka tarjoaa monenlaisia talotyypppejä ja asuntoja.

Koirasaaren saavutaan Haakoninlahdenkatua, jonka päätteenä oleva Koiraluodonkanava johdattaa kaupungista saaristoon. Kanavassa keskeiseen asemaan nousee nykyiset Koiraluodot. Öljysäiliöiden perustukset pyritään säilyttämään ja hyödyntämään uusikäytössä muistumina teollisuusperinnöstä osana Koirasaaren puistoa. Itäosan pienvenesatama palvelee koko Kruunuvuorenrannan asukkaita keskeisellä paikalla Helsingin merialuetta.

Alueelle rakennetaan 68 600 k-m² asuntoja, 600 k-m² kokoinen edustussaunarakennus, 180 k-m² liiketilaa ja 500 k-m² venesatamaa palvelevia rakennuksia ja 3 ha venesatama. Alueella ei ole muita liikuntatoimen hallinnassa olevia alueita kuin venesatama.

Venesatama (LV)

Kaava-alueen itäosaan sijoittuu pienvenesatama noin 170 veneelle. Venesatama muodostaa Koirasaarten itäisen reunan avautuen kohti Pitkäluotoa. Venesataman päätteenä on satamatoimintoja palveleva alue, jossa on veneiden tankkauspiste ja nostopaikka sekä louheesta pengerretty aallonmurtaja. Venesataman pysäköinti sijoittuu katutasoa alemmaksi noin tasolle +2,0. Pysäköintialueelle on mahdollista sijoittaa

veneitä talvisäilytykseen. Venesatamaan saa rakentaa venesatamaa palvelevia rakennuksia 500 k-m².

Vesialue (W)

Koiraluodonkanavaan jäävät nykyiset Koiraluodot on merkitty säilytettäväksi. Kanavan varteen ilta-auringon puolelle on merkitty yleiselle jalankululle varattu polveileva puulaitureitti, jota jaksottavat kaislikkoalueet. Kanavan ylitse on merkitty kulkevaksi kaksi ajoneuvosiltaa sekä yksi jalankulun ja pyöräilyn silta.

Kaavatalous

Kaavan toteuttamisen arvioidaan aiheuttavan kaupungille suuruusluokaltaan 40–60 miljoonan euron kokonaiskustannukset. Suurin osa näistä kustannuksista muodostuu uusien, merestä vallattavien saarten täyttö- ja ruoppauskustannuksista, jotka ovat 20–30 miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole tehnyt arvioita venesataman toteuttamisen kustannuksista. Venesataman ja venepaikkojen rakentaminen ei sisälly liikuntatoimen vuoteen 2025 ulottuvaan taloussuunnitelmaan.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12311 selostus, päivätty 2.12.2014, päivitetty Kslk:n 2.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12311 kartta, päivätty 2.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 45

Liikuntalautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Helsingin yleiskaavasta

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Yleiskaavaluonnoksessa esitetään, miten Helsinki voisi kasvaa noin 250 000 asukkaalla vuoteen 2050 mennessä. Yleiskaava koostuu yleiskaavakartasta, siihen liittyvistä teemakartoista sekä selostuksesta liitteineen. Kaavakartta on strateginen ja sen avulla esitetään kaupungin tulevaisuuden kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja kehittämisen painopisteitä. Pikselimuotoinen esitystapa korostaa yleiskaavan yleispiirteisyyttä ja johtaa siihen, että tarkkoja aluerajauksia ei esitetä. Yleispiirteisyyttä on myös korostettu kaavamerkinnöillä. Pääkartalla esitetään vain alueiden pääkäyttötarkoitusta kuvaavia merkintöjä. Muut alueita koskevat määräykset ovat sanallisia. Liikuntalautakunta toteaa, että tämä vaikeuttaa kaavakartan tulkintaa. Tietyillä alueilla on hankalaa saada selkeää käsitystä siitä, millainen alueen kehitys tulee olemaan.

Selostuksessa todetaan, että ”pääkarttaan liittyy teemakarttoja, jotka toimivat selostuksen ja selostukseen liittyvien maankäyttösuunnitelmien ja selvitysten lisäksi taustana, ja antavat lisäinformaatiota. Teemakartoilla esitetään yksityiskohtaisempia ratkaisuja, joihin yleiskaava perustuu”. Selostuksessa mainitaan kuitenkin myös, että teemakartat eivät ole oikeusvaikutteisia ja epäselväksi jää mikä teemakarttojen todellinen merkitys on. Lautakunta esittää, että teemakarttojen merkitystä tulee lisätä mainitsemalla ne lainvoimaisella kaavakartalla. Tämä edesauttaisi myös tulkintaa tiettyjen alueiden kehityksestä.

Liikkuminen ja liikuntapalvelut

Arkiliikkuminen

Liikkumattomuus on tulevaisuuden suurimpia terveydellisiä ja yhteiskunnallisia ongelmia, minkä vuoksi arkiliikunnan lisääminen on välttämätöntä. Suomessa liikkumattomuuden kustannukset arvioidaan olevan lähes kaksi miljardia euroa terveydenhuollon vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kehitys jatkuu samansuuntaisena, liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset kasvavat suuriksi. Siksi jo kaavoituksessa tulee luoda edellytyksiä liikkumaan aktivoivalle

kaupunkiympäristölle. Liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen tulee ottaa huomioon Helsingin kaupungin kaavoituksessa sekä muussa päätöksenteossa ja kaupungin kaikilla toimialoilla. Kansanterveyden kannalta tärkeintä on arkiliikunta, jolla tarkoitetaan arkielämän toimiin liittyvää liikuntaa. Siihen sisältyy esimerkiksi omin voimin tapahtuvaa liikkumista paikasta toiseen, kuten pyöräillen tai kävellessä tehtävät koulu-, työ- ja asiointimatkat. Arkiliikunnan keskeinen asema merkittävimpien kansansairauksiemme ennaltaehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa kannattaa ottaa huomioon.

Perusliikkumisen edistäminen kuuluu usealle toimialalle. Liikuntatoimen lisäksi kuntalaiset kohtaavat arkiliikkumisessaan ja liikuntatottumuksissaan esimerkiksi valtion, sosiaali- ja terveystoimen, opetustoimen, nuorisotoimen, kulttuuri- ja kirjastotoimen, liikenne- ja ympäristötoimen, ympäristökeskusten (ELY), teknisen toimen, kaavoituksen sekä yksityisten tienhoitokuntien liikenteen ratkaisuja ja tehtäviä. Liikuntatoimen ohella myös liikunta- ja urheiluseurojen, liikuntayritysten ja muiden paikallisten toimijoiden huomioiminen yleiskaavassa on tärkeää, muun muassa parempien pyöräilyn pysäköintimahdollisuuksien mahdollistamisessa.

Kävely, pyöräily ja reitit

Yleiskaavan selostuksessa nostetaan esiin, että uudessa yleiskaavassa kulkutapoina priorisoidaan kävelyä ja pyöräilyä. Tämä perustuu Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaan. Kehittämisohjelmassa liikennemuotojen priorisointi on kävely, pyöräily, joukkoliikenne, kuljetukset ja jakelu ja viimeisenä henkilöautoilu. Kävelyä ja pyöräilyä edistetään myös aktiivisesti kaupunkiseutujen alueiden liikennepolitiikassa. Kävely ja pyöräily tulee nähdä vartenotettavana osana kaikenlaisesta liikkumisesta. On oleellista huomioida kävelyn ja pyöräilyn tuottamat arkiliikunnan edut osana laajempaa kansanterveydellistä hyötyä. Kävelyn ja pyöräilyn lisääminen auttaa muun muassa terveydenhoitokulujen hillitsemisessä, kun vähäistä liikkumista harrastavat saadaan nostamaan fyysisen aktiivisuutensa arkiliikunnan avulla.

Lautakunta katsoo, että kävelyn ja pyöräilyn priorisoinnista on yleiskaavassa pidettävä kiinni ja kaavalla on mahdollistettava kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen ja kehittäminen. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä suunnittelutapaa, jossa asuinympäristöä kehitetään siten, että se houkuttelee liikkumaan jalan ja polkupyörällä. Lähtökohta kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvu on muun muassa eheytävä ja turvallinen yhdyskuntarakenne, jossa asuminen, opiskelu- ja työpaikat sekä palvelut sijaitsevat suhteellisen lähellä toisiaan.

Liikuntavirasto osallistuu aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden suunnitteluun ja hoitamiseen muun muassa ulkoilureittien osalta. Reittien toteutuksella mahdollistetaan reittien käyttöä myös osana arkiliikuntaa. Olemassa olevien merkittävien reittien säilyttäminen yleiskaavassa nähdään erityisen tärkeänä ja mahdollisuudet uusien reittien luomiselle on kaavassa turvattava. Jalankulun- ja pyöräilyn väylät ja seutukunnan muun reitistön tulisi muodostaa toimiva kokonaisuus ja taata yhteys laajemmille viher- ja ulkoilualueille.

Vihersormet ja viherverkosto

Keskeiset ja merkittävät vihersormet, kuten Keskuspuisto, Helsingipuisto, Länsipuisto, Viikki-Kivikko, Itä-Helsingin kulttuuripuisto ym., sekä niiden muodostama viherkäytävien verkosto tulisi kyetä säilyttämään uudessa yleiskaavassa. Vihersormia ei saisi kaventaa, eikä viheralueyhteyttä katkaista. Vihersormet ja niiden väliset viheryhteydet toimivat tärkeinä ekologisina käytävinä, jotka ylläpitävät Helsingin luonnon monimuotoisuutta ja tuottavat, parantavat sekä monipuolistavat viheralueiden tuottamia ekosysteemipalveluita. Vihersormien säilytys on tärkeää myös, jottei lisärakentamisen aikaansaama kulutuksen kasvu aiheuta jo ennestään runsaasti käytetyille viheralueille liian suurta kulutusta ja joidenkin osien tai biotooppien tuhoutumista. Vihersormet ja niiden väliset viheryhteydet toimivat myös merkittävinä ja kaupunkilaisten runsaasti käyttäminä virkistys ja liikunta-alueina. Niitä pitkin kulkee pääosa seudullisista ja alueellisista ulkoilureiteistä- ja reitistöistä sekä hiihtolatureiteistä. Niillä on myös runsaasti muita aktiviteetteja ja liikuntapalveluita.

Selostuksessa todetaan viheryhteyksistä, niiden yhtenäisyydestä ja jatkuvuudesta, että viheralueet tulee liittää luontevasti toisiinsa. Yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta puistomaiseen ja luonnonmukaiseen ja tarvittaessa rakennetaan vihersiltoja tai –alikulkuja. Lautakunta suhtautuu mainittuihin vihersiltoihin ja –alikulkuihin epäillen, sillä niiden kustannukset tulevat luultavasti olemaan korkeat eikä toteuttaja ole selvillä.

Kaupungin alueella tulisi myös jatkossa kyetä turvaamaan avoimien alueiden ja tilojen säilyminen. Näillä alueilla on runsaasti käyttöarvoa kaupunkilaisille viher- ja virkistysalueina ja erityyppisillä avoimilla alueilla on runsaasti arvokkaita biotooppeja. Useat näistä alueista ovat vanhoja kulttuurimaisemia, joiden säilymisellä on myös merkittävä kulttuurihistoriallinen ja paikallishistoriallinen merkitys. Ne sisältävät lisäksi runsaasti erilaisia kulttuurikerrostumia ja ihmisen vaikutuksesta syntyneitä ja kehittyneitä ympäristöjä.

Merelliset- ja ranta-alueet

Eri tyyppisillä ranta-alueilla on luonnolle ja kaupunkilaisten virkistystoiminnalle ja –käytölle tärkeä merkitys. Ihmiset hakeutuvat mielellään veden ääreen ja arvostavat rantojen luontoalueita sekä saaria. Näiden alueiden riittävän suuren määrän turvaaminen on tärkeää. Ranta-alueilla on runsaasti merkittäviä luontoarvoja, suojelualueita sekä arvokkaita biotooppeja ja monet niistä ovat suomalaisen metsäluonnon tapaan, herkkiä vaurioitumaan runsaan kulutuksen vaikutuksista. Luonnonrantoja sisältävien ranta-alueiden määrän on oltava maankäytön suunnittelussa riittävän suuri sekä palveluiden sijoittumiseen ja alueilla tapahtuvaan käytön ja kulkemisen ohjaamiseen panostettava jatkosuunnittelussa. Merialueiden rantojen ohella tulee viher- ja virkistysalueiden osana huomioida myös muut vesi – ja kosteikkoalueet. Näillä alueilla on ekologisen, virkistyskäytön sekä ilmaston muutoksia vaikutuksia tasaava ja puskuroiva vaikutus. Etenkin pienvesien ja kosteikkojen ympäristöihin tulisi kiinnittää huomiota ja alueille tulee varata riittävästi tilaa viher- ja virkistysalueilta tulvia ehkäisevän ja hidastavan vaikutuksen takia.

Liikuntapalvelut ja vaikutukset

Olemassa olevien viher- ja virkistysalueiden liikuntapalveluiden jatkuvuus tulisi myös turvata. Näiden palveluiden ja rakenteiden toteutukseen on käytetty merkittäviä taloudellisia panostuksia ja ne ovat monin paikoin kaupungissa muodostuneet alueelliseksi identiteettitekijäksi. Mikäli näitä lähdetään laajasti sijoittamaan uudelleen seurauksena saattaa nykyisessä taloudellisessa tilanteessa olla liikunta-palveluiden heikkeneminen uusien alueiden vaatimien investointien taloudellisten edellytysten jäädessä vuosiksi puuttumaan.

Mitä tiiviimmäksi kaupunkirakenne muodostuu, sitä merkittävämpi vaikutus on kaupungin alueella olevilla luonto-, viher- ja virkistysalueilla. Niiden merkitys kaupunkilaisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin sekä terveydelle on suuri. Hyvään kaupunkielämään kuuluvat virkistysalueet ja mahdollisuus nauttia luonnosta. Viher- ja virkistysalueille keskittyy myös runsaasti kaupunkilaisten liikunta ja vapaa-ajan toimintoja. Nämä alueet toimivat hyvin suunniteltuina, turvattuina ja hoidettuina myös erinomaisena ilmastomuutoksen vaikutusten pienentäjänä ja helpottajana tulevaisuuden Helsingin kaupunki-rakenteessa.

Liikuntapuistot, lähiliikuntapaikat ja sisäliikuntapaikat

Olemassa oleva viher- ja ulkoilualueiden verkosto on oleellinen, jotta arkiliikkumisen, liikkumisen ja urheilun harrastamisen mahdollisuudet Helsingissä eivät vähene. Erityisesti lähiliikunta, lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot tulisi huomioida osana eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

Nämä liikuntapaikat luovat kattavan liikuntapaikkaverkoston, ja sen merkitys tulee huomioida yleiskaavoituksessa. Lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot kuuluvat alueiden palvelutarjontaan ja antavat kaupunkilaisille mahdollisuuksia liikkua lähiympäristössään. Lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot soveltuvat kaiken ikäisille ja toimivat ns. kohtaamispaikkoina alueiden asukkaille. Ne luovat monipuolista ja elävää ympäristöä ja vaikuttavat positiivisesti alueen imagoon ja identiteettiin.

Lähiliikuntapaikkojen ja liikuntapuistojen merkitys kasvaa entisestään yhdyskuntarakenteen tiivistyessä. Yleiskaavassa jotkut liikuntapuistot tai osat niistä (esimerkiksi Pirkkolassa, Jakomäessä, Laajasalossa, Mellunmäessä ja Lauttasaarella) on merkitty kaavamerkinnällä "asuntovaltainen alue A3" ja "asuntovaltainen alue A4". Näillä merkinnöillä merkityt alueet kehitetään "pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön." Tämä ei anna selkeää kuvaa liikuntapuistojen tulevaisuudesta, sillä niiden säilyttäminen ei ole taattu. Alueista puhutaan yksityiskohtaisemmin erinäisissä yleiskaavaan liittyvissä liitteissä ja selostuksissa. Näiden liitteiden ja selostuksien oikeusvaikuttavuuden ollessa epäselvä kaavakartalla esitetyt ratkaisut ovat ainoat oikeusvaikutteiset suunnitelmat.

Lautakunta huomauttaa, että lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot on säilytettävä, sillä niillä on tärkeä rooli sekä omalla alueellaan että koko Helsingin kannalta. Saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä lähiliikuntapaikoille ja liikuntapuistoihin tulee myös turvata. Tämän lisäksi uusilla asuinalueilla tulee tehdä varauksia riittäville viher- ja virkistysalueille ja säilyttää olemassa olevat viher- ja virkistysalueet. Esimerkiksi Malmin lentokentän alueella tämä on erityisen tärkeä huomioida.

Liikuntalautakunta näkee Malmin lentokenttäalueen kaavoittamisen asuntorakentamiseen haasteellisena, koska emme pysty tälläkään hetkellä vastaamaan uusien kaupunginosien liikuntainvestointitarpeisiin. Lautakunta esittää, että Malmin kentän seudulle tulisi löytää kaavoitus- ja toteutusratkaisu, joka mahdollistaisi asuntojen lisärakentamisen, yksikiitorataisen lentotoiminnan, mikäli kentälle löydetään lentotoiminnan operoitsija, sekä monimuotoisen luonnon säilymisen. Samalla kaavaratkaisu säilyttäisi koillishelsinkiläisten ainutlaatuisen ja keskeisen viheralueen sekä Liikuntaviraston ylläpitämän, asukkaiden ahkerasti ympäri vuoden käyttämän 5.5 kilometrin ulkoilureitin ja hiihtoladun ylläpitämisen, ilman kalliita silta- ja alitunneli toteutuksia.

Lautakunta ei myöskään tue yleiskaavaluonnokseen merkittyä asuinrakentamista Suurmetsäntien pohjoispuolelle, jossa osana Puistolan liikuntapuistoa asukkaita, urheilijoita ja koululaisia palvelee ympärivuotisesti suosittu pururata.

Myös sisäliikuntapaikat täydentävät oleellisesti liikuntapaikkaverkostoa. Tärkeää on, että sisäliikuntapaikkoja on välittömästi asuinalueille integroituneina ja hyvien julkisen liikenteen yhteyksien varrella. Oleellista on myös, että sisäliikuntapaikkoihin pääsee kävellen sekä polkupyörällä. Lautakunta esittää, että myös sisäliikuntapaikat on yleiskaavassa huomioitava ja niiden kehittämismahdollisuudet on turvattava.

Liikuntaviraston toimialueilla yleiskaava poikkeaa merkittävästi tuoreista, vastavalmistuneista asemakaavoista Tuomarinkylässä (ak 12072), Talissa (ak11120), Keskuspuistossa (ak 12185) sekä Myllypurossa (ak 11420).

Uusia alueiden asemakaavoja laadittaessa tulee huomioida myös uusien sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen tarve alueen asukkaille. Alueiden kaavoittaminen tulee toteuttaa niin, että kaavoituksen seurauksena kaupungille tonttimaan myynnistä tai vuokrauksesta tulevia tuloja kohdennetaan alueen uusien liikuntapalvelujen rakentamiseen.

Tuomarinkylä, Tali, Rastilan leirintäalue, Keskuspuisto ja Pirkkola

Tuomarinkylä

Osa Tuomarinkylän kartanon aluetta, jossa harrastetaan ulkoilua sekä hevos- ja koiraurheilua, on yleiskaavaluonnoksessa merkitty kaavamerkinnoilla "asuntovaltainen alue A2", "asuntovaltainen alue A3" ja "asuntovaltainen alue A4". Näillä merkinnoilla merkityt alueet kehitetään "pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön". Korttelitehokkuus alueilla vaihtelee 1,0 - 0,4. Alueiden pinta-alasta keskimäärin 60%-70% on korttelimaata.

Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnot mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla. Yleiskaavaluonnoksen astuessa voimaan muun muassa tämä koiraurheilulle erittäin tärkeä ja vireästi toimiva alue olisi uhattu.

Tuomarinkylän ratsastuskeskukselle on kaavoitettu valtakunnallisen tason kriteerit täyttävä kisamaneesin tontti. Aiotut suurtahtumien varapaikoitusalueet sijaitsevat kuitenkin 'asuntovaltainen alue' merkinnän alla eikä niitä vahvistettu asemakaavoituksen yhteydessä

vuonna 2013. Maneesihanke on tämän vuoksi pysähdyksissä ja uhkaa toteutua vain paikalliseksi ratsastushalliksi näivettyneenä.

Talin kartanon alue ja Talin liikuntapuisto

Talin kartanonpuiston ja liikuntapuiston alueet ovat Suomen johtavia liikuntapaikkoja. Alueella on yhteensä noin miljoona liikuntasuoritusta vuodessa ja alueella on jo nykyään tarvetta liikuntapalvelujen laajennukselle. Alueella toimii tällä hetkellä muun muassa:

- jalkapallohalli ja useita kenttiä, myös amerikkalaiseen jalkapalloon
- 36 keilarataa
- 22 sisätenniskenttää ja 11 ulkotenniskenttää
- 16 sulkapallokenttää
- 6 squashkenttää
- 18 reiän golfkenttää, joka on Suomen vanhin golfkenttä

Yleiskaavaluonnoksessa merkittävä osa Talin alueesta, joka on liikunta- ja virkistyskäytössä, on merkitty kaavamerkinnoilla "asuntovaltainen alue A1" ja "asuntovaltainen alue A2". Asuntovaltainen alue A1 kehitetään asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,8. Alueen keskeisten katujen varsilla rakennusten maantasokerroksiin tulee varata liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta vähintään 60% on korttelimaata". Asuntovaltainen alue A2 "kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60% on korttelimaata".

Jos osa Talin alueista, jotka ovat liikunta- ja virkistyskäytössä rakennetaan, tulee kaava valmistella hyvissä ajoin niin, että liikuntavirastolle jää aikaa suunnitella ja toteuttaa mahdollisia korvaavia harjoitusmahdollisuuksia jo ennen alueen nykyisten vuokrasopimusten päättymistä. Alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida sen merkitys ulkoilureittinä ja talvisena ajanviettopaikkana.

Rastilan leirintäalue

Rastila Camping Helsinki on yksi Suomen viidestä leirintäalueesta, jolla on tasoluokan 5 mukaiset viisi tähteä. Rastila Camping Helsinki on matkailullisesti merkittävä toimija sekä majoitusvaihtoehto hotellien ja hostellien rinnalla ja tuo näin monipuolisuutta Helsingin matkailutoimintaan. Rastilan yöpymisvuorokausien keskiarvo viimeiseltä viideltä vuodelta on 98 000. Kysyntää on myös

ympärivuotiselle pitkäaikaismajoitukselle (kuukausihinnalla). Kaikista majoittujista on n. 51 % suomalaisia ja n. 49 % ulkomaalaisia.

Leirintäalue on pääkaupunkiseudun ainoa vuoden ympäri avoinna oleva leirintäalue, johon metro takaa matkailijoiden vaivattoman liikkumisen. Tämä vähentää osaltaan autoliikennettä sekä keskustan parkkiongelmia. Metro on ehdoton markkinointi- ja myyntivaltti, koska Rastilan metroasema sijaitsee alueen vieressä. Rastila Camping Helsinki sijaitsee nykyisellä paikallaan palvelujen välittömässä läheisyydessä. Kävelymatkan päästä löytyvät mm. ruokakauppa, pankkiautomaatti ja huoltoasema. Rastilan leirintäalueen tarjoama muu toiminta ja tarjonta sekä majoittujille että ulkopuolisille asiakkaille käsittää muun muassa yhteistyön lähialueen yritysten sekä seurojen kanssa, Rastilan Kartanon ravintolapalvelut, vuokratilat (5 sauna, kokoustilat), puistojumppaa, välinevuokrausta tapahtumia, kesäisin valvottu uimaranta, talviuinnin ja henkilöhuoltamon (työhyvinvointi- ja virkistyspäivät). Leirintäalueen nykyinen sijainti on siis oleellinen sen toiminnan kannalta ja vaikuttaa positiivisesti sen ympäröivään alueeseen ja kaupunkirakenteeseen. Lautakunta toteaa tyydytyksellä, että leirintäalue on merkitty yleiskaavaan omalla merkinnällään, mikä mahdollistaa sen edelleen kehittämisen.

Liikuntavirasto on vuosina 2010 – 2014 investoinut noin 3 000 000 euroa Rastila Camping Helsinkiin. Investoinnit on käytetty alueen rakentamiseen ja kehittämiseen, palvelutason parantamiseen, rakennusten ja alueiden kunnossapitoon sekä turvallisuuteen.

Keskuspuisto ja Pirkkola

Huomattava osa Keskuspuiston ja esimerkiksi Pirkkolan länsireunaa on yleiskaavaluonnoksessa merkitty kaavamääräyksellä ”kantakaupunki”. Tällä merkinnällä merkityt alueet kehitetään ”toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi. Aluetta kehitetään kestävien kulkumuotojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn, ehdoilla.” Keskuspuisto on oleellinen osa Helsingin viher- ja ulkoilualueiden verkostoa. Lautakuntaa pitää ehdottoman tärkeänä, että keskuspuistoa ei kavenneta, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Yleiskaavaan liittyvissä maankäyttötarkasteluissa ja selvityksissä Hämeenlinnanväylän ja Keskuspuiston väliselle käytävälle on melusteiden tilaan suunniteltu asuinalueita. Tämä ei juurikaan kavenna Keskuspuistoa, mikäli suunnitelma toteutuu piirustuksien mukaan. Tilanteessa, jossa pelkästään talot tulevat keskuspuiston

puolelle ja kaupunkibulevardi ei toteudu, niin alueelle tarvitaan myös katu, joka leventää aluetta ja lohkaisee näin osan keskuspuistosta. Lautakunta ei näe perustelua tällaiselle ratkaisulle. Jos Pirkkolan länsireunaa rakennetaan kaavaluonnoksen mukaan, se kaventaa oleellisesti Pirkkolan viheraluetta ja alueen virkistys- ja liikkumismahdollisuuksia. Lautakunta ei puolla tällaista ratkaisua.

Merelliset alueet ja palvelut

Merellisen Helsinkiin on paneuduttu kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksessä (2014:15) Meri-Helsinki yleiskaavassa, rannikko, saaristo, meri ja satamatoiminnot. Selvityksen esipuheessa todetaan vuoteen 2050 mennessä lähes 900 000 asukkaan kotikaupungiksi kasvavan Helsingin virkistyskäyttötarpeiden lisääntyvän merkittävästi ja toisaalta sotilaskäytöstä vapautuvien linnakesaarien tarjoavan mahdollisuuksia tarpeiden vastaamiseen. Edelleen todetaan Helsingin olevan Euroopan ainut pääkaupunki, jonka kaupungin keskeisin ydin ja useat taajamat ovat suorassa kosketuksessa mereen.

Selvityksen pääpaino on seuraavissa teemoissa:

- merellisen virkistyskäytön kehittäminen
- Helsingin rantaraitti lisäämään saavutettavuutta
- uudet merelliset asumismahdollisuudet
- matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvien elinkeinojen edistäminen
- vesiliikenteen kokonaisvaltainen kehittäminen ekologisin perustein
- huoltotoimintojen jatkumisen mahdollistaminen tukikohdin ja huoltopistein
- Helsingin Sataman kehittämisen jatkumisen mahdollistaminen

Kaikilla näillä teemoilla on yhtymäkohtia liikuntaviraston toimintaan, myös kiinteistöviraston toimintaan liittyvillä asumismahdollisuuksilla ja Helsingin Sataman vastuualueella olevalla satamatoimintojen kehittämisellä.

Vesiliikenne ja veneily

Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muuta merellistä liikennettä sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä. Kokonaisuudessaan uudessa yleiskaavassa esitettävien tulevaisuuden ranta-alueiden rakentumisen seurauksena vesiliikenteen mahdollisuudet parantuvat Helsingissä.

Liikuntalautakunta esittää, että uuden yleiskaavan hyväksymisen

yhteydessä selvitetään vesijoukkoliikennereitin jatkamista Herttoniemestä Kivinokkaan.

Yleiskaavaehdotus luo edellytyksiä myös muiden merellisten, varsinkin matkailuun, virkistykseen ja majoitukseen liittyvien elinkeinojen harjoittamiseen tulevaisuuden Helsingissä.

Veneilyosuudessa kiinnitetään huomiota vierasvenesatamiin, suurten jahtien kiistattomaan satamatarpeeseen, veneilyn edellyttämien palveluiden saatavuuteen riittävine huolto- ja palvelupisteineen sekä talvisäilytykseen, josta todetaan että perinteisesti venesatamien yhteyteen liitetty talvisäilytysalue on luonnollisin, toimivin ja tavoiteltavin ratkaisu. Samoin selvityksessä muistutetaan, ettei kaikilla veneilijöillä ole henkilöautoa, joten talvisäilytysalueet tulisi suunnitella joukkoliikenneyhteyksien varteen.

Tiivistyvässä kaupungissa talvisäilytyspaikkojen saatavuus vaikeutuu ja niiden kokoa ja määrää on rajoitettu. Uusien talvisäilytysalueiden kaavoittamisen ohella tulee tarkastella olemassa olevien alueiden yhteis- ja vuorokäytön kehittämistä ja venesijoittelun tehostamista esimerkiksi päällekkäissijoittamisella.

Saariston virkistyskäyttömahdollisuudet ja merellisten palveluiden keskus

Saariston virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat merkittävästi puolustusvoimien saarten avautuessa yleisölle. Suomenlinnan vieressä olevat Kuninkaansaari ja Vallisaari tuovat hienon matkailua ja virkistystä palvelevan lisän maailmanperintökohteeseen liittyvään tarjontaan, kun taas ulompana sijaitseva ketju Isosaari – Kuivasaari – Katajaluoto – Rysäkari muodostaa upean mahdollisuuden kehittää virkistys- ja matkailupalveluja avomeren ääreen.

Liikuntalautakunta näkee, että Helsingin edustan saaria pitää kehittää yhdessä matkailuyrittäjien sekä muiden palveluntarjoajien kanssa niin, että mahdollisimman moni saarista toimii tulevaisuudessa virkistysaarina. Riittävän infrastruktuurin sekä toimivien palveluiden varmistaminen virkistysaarille hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevan vesireittiliikenteen kehittämistä. Lautakunta esittää, että Melkki ja Vartiosaari tulee merkitä yleiskaavaan muiden jo kaavassa merkittyjen virkistysaarten lisäksi virkistys- ja matkailupalveluiden alueeksi.

Selvityksessä ymmärretään ja huomioidaan ansiokkaasti merialueen huollon tukikohtatarve, joka sekin kasvaa jatkossa huomattavasti saariston käytön lisääntyessä. Erityisesti Kruunuvuorenrannan

merellisten palveluiden keskuksen sijainti saariston tulevan käytön painopistealueen välittömässä läheisyydessä on erinomainen.

Jatkokehittämistarpeista

Liikuntavirastoa sivuaviksi jatkokehittämistarpeiksi selvityksessä esitetään muun muassa talvisäilytysalueiden seudullista tarkastelua ja toiminnallisen strategian luomista niille, satamien ja laituri-alueiden selkeämpää nimeämistä, yhteyslaiturien ja laitureiden opasteiden kehittämistä, laiturekisterin yhtenäistämistä sekä merellisten asioiden ja palveluiden keskittämistä "yhden luukun" palveluiksi. Osa esitetyistä toimenpiteistä on liikuntaviraston osalta jo toteutettu, merelliset palvelut esimerkiksi keskitettiin omaksi osastokseen vuonna 2000, laiturekisteri on koottu liikuntavirastoon ja venesatamien nimeäminen hoidettu. Muita merellisiä jatkokehitysasioita työstedään hyvässä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Riku Ahola: Lisätään lausuntoon:

Liikuntalautakunta esittää että uuden yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä selvitetään vesijoukkoliikennereitin jatkamista Herttoniemestä Kivinokkaan.

Kannattajat: Riitta Hämäläinen-Bister, Heimo Laaksonen

Vastaehdotus:

Riku Ahola: Poistetaan tekstistä lause:

"Varsinkin saaristoasumismahdollisuuksien lisääminen edesauttaa saariston virkistyskäyttöä, koska se tukee vesireittiliikenteen kehittämistä merialueella."

Muutetaan lause:

"Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muutakin merellistä liikennettä, kuten saaristoraitiotietä Vuosaaresta Vartiosaaren ja Kruunuvuoren kautta kantakaupunkiin sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä."

Muotoon:

"Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muuta merellistä liikennettä sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä."

Lisätään lausuntoon:

"Liikuntalautakunta näkee että Helsingin edustan saaria pitää kehittää yhdessä matkailuyrittäjien sekä muiden palveluntarjoajien kanssa niin, että mahdollisimman moni saarista toimii tulevaisuudessa virkistysaarina. Riittävän infrastruktuurin sekä toimivien palveluiden varmistaminen virkistysaarille hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevan vesireittiliikenteen kehittämistä. Lautakunta esittää että Melkki ja Vartiosaari tulee merkitä yleiskaavan muiden jo kaavassa merkittyjen virkistysaarten lisäksi virkistys- ja matkailupalveluiden alueeksi."

Kannattajat: Tiina Sandberg, Heimo Laaksonen

Vastaehdotus:

Tiina Sandberg: Vihersormet ja viherverkosto

(5) Keskeiset ja merkittävät vihersormet, kuten Keskuspuisto, Helsingipuisto, Länsipuisto, Viikki-kivikko, Itä-Helsingin kulttuuripuisto ym., sekä

niiden muodostama viherkäytävien verkosto tulisi kyetä säilyttämään uudessa yleiskaavassa. Vihersormia ei saisi kaventaa _liikaa_, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Ehdotus: Poistetaan liikaa sana ja muutetaan muotoon: Vihersormia ei saa kaventaa, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Kannattajat: Joonas Lyytinen

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Muutetaan luvun "Tuomarinkylä" toinen kappale muotoon:

Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnot mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla. Liikuntalautakunta painottaa, että yleiskaavaluonnoksen jatkovalmistelussa on huomioitava, että Tuomarinkylän kartanon alueella sijaitsevat ulkoilu-, hevos- ja koiraurheilutoiminnot säilyvät alueella. Jos alueen kehittämisen vuoksi nykyisiä toimintoja siirretään, tulee uusien sijaintien kehittämiseen varata tarvittavat määrärahat.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen, Heimo Laaksonen

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Lisätään luvun "Vesiliikenne ja veneily" loppuun kappale:

Tiivistyvässä kaupungissa talvisäilytyspaikkojen saatavuus vaikeutuu ja niiden kokoa ja määrää on rajoitettu. Uusien talvisäilytysalueiden kaavoittamisen ohella tulee tarkastella olemassa olevien alueiden

yhteis- tai vuorokäytön kehittämistä ja venesijoittelun tehostamista esimerkiksi päällekkäissijoittamisella.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen, Heimo Laaksonen

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Muutetaan luvun "Talin kartanon alue ja Talin liikuntapuisto" viimeinen kappale muotoon:

Jos osa Talin alueista, jotka ovat liikunta- ja virkistyskäytössä rakennetaan, tulee kaava valmistella hyvissä ajoin niin, että liikuntavirastolle jää aikaa suunnitella ja toteuttaa mahdollisia korvaavia harjoitusmahdollisuuksia jo ennen alueen nykyisten vuokrasopimusten päättymistä. Alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida sen merkitys ulkoilureittinä ja talvisena ajanviettopaikkana.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Lisätään luvun "Liikuntapuistot, lähiliikuntapaikat ja sisäliikuntapaikat" loppuun kappale:

Uusia alueiden asemakaavoja laadittaessa tulee huomioida myös uusien sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen tarve alueen asukkaille. Alueiden kaavoittaminen tulee toteuttaa niin, että kaavoituksen seurauksena kaupungille tonttimaan myynnistä tai vuokrauksesta tulevia tuloja kohdennetaan alueen uusien liikuntapalvelujen rakentamiseen.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen, Heimo Laaksonen, Tiina Sandberg

Vastaehdotus:

Tiina Sandberg: Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnat mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla.

Yleiskaavaluonnoksen astuessa voimaan muun muassa tämä koiraurheilulle erittäin (lisäyksenä) tärkeä ja vireästi toimiva alue olisi uhattu.

Ja omana kappaleenaan:

Tuomarinkylän ratsastuskeskukselle on kaavoitettu valtakunnallisen tason kriteerit täyttävä kisamaneesin tontti. Aiotut suurtahtumien varapaikoitusalueet sijaitsevat kuitenkin 'asuntovaltainen alue' merkinnän alla eikä niitä vahvistettu asemakaavoituksen yhteydessä vuonna 2013. Maneesihanke on tämän vuoksi pysähdyksissä ja uhkaa toteutua vain paikalliseksi ratsastushalliksi näivettyneenä.

Kannattajat: Riku Ahola, Heimo Laaksonen, Riitta Hämäläinen-Bister

Vastaehdotus:

Heimo Laaksonen: Lisätään lausuntoon:

Liikuntalautakunta näkee Malmin lentokenttäalueen kaavoittamisen asuntorakentamiseen haasteellisenä, koska emme pysty tälläkään hetkellä vastaamaan uusien kaupunginosien liikuntainvestointitarpeisiin. Lautakunta esittää että Malmin kentän seudulle tulisi löytää kaavoitus- ja toteutusratkaisu, joka mahdollistaisi asuntojen lisärakentamisen, yksikiitorataisen lentotoiminnan, mikäli kentälle löydetään lentotoiminnan operoitsija, sekä monimuotoisen luonnon säilymisen. Samalla kaavaratkaisu säilyttäisi koillis-helsinkiläisten ainutlaatuisen ja keskeisen viheralueen sekä Liikuntaviraston ylläpitämän, asukkaiden ahkerasti ympäri vuoden käyttämän 5.5 kilometrin ulkoilureitin ja hiihtoladun ylläpitämisen, ilman kalliita silta- ja alitunneli totetuksia.

Lautakunta ei myöskään tue yleiskaavaluonnokseen merkittyä asuinrakentamista Suurmetsäntien pohjoispuolelle, jossa osana Puistolan liikuntapuistoa asukkaita, urheilijoita ja koululaisia palvelee ympärivuotisesti suosittu pururata.

Kannattajat: Tiina Sandberg

1 äänestys

JAA-ehdotus: Muutetaan luvun "Tuomarinkylä" toinen kappale muotoon: Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnat mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla.

Liikuntalautakunta painottaa, että yleiskaavaluonnoksen jatkovalmistelussa on huomioitava, että Tuomarinkylän kartanon alueella sijaitsevat ulkoilu-, hevos- ja koiraurheilutoiminnot säilyvät alueella. Jos alueen kehittämisen vuoksi nykyisiä toimintoja siirretään, tulee uusien sijaintien kehittämiseen varata tarvittavat määrärahat.

EI-ehdotus: Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnat mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla.

Yleiskaavaluonnoksen astuessa voimaan muun muassa tämä koiraurheilulle erittäin (lisäyksenä) tärkeä ja vireästi toimiva alue olisi uhattu. Ja omana kappaleenaan: Tuomarinkylän ratsastuskeskukselle on kaavoitettu valtakunnallisen tason kriteerit täyttävä kisamaneesin tontti. Aiotut suurtpahtumien

varapaikoitusalueet sijaitsevat kuitenkin 'asuntovaltainen alue' merkinnän alla eikä niitä vahvistettu asemakaavoituksen yhteydessä vuonna 2013. Maneesihanke on tämän vuoksi pysähdyksissä ja uhkaa toteutua vain paikalliseksi ratsastushalliksi näivettyneenä.

Jaa-äännet: 2

Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Ei-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister,
Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja
vinttikoiratoiminnat mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla.

Yleiskaavaluonnoksen astuessa voimaan muun muassa tämä
koiraurheilulle erittäin (lisäyksenä) tärkeä ja vireästi toimiva alue olisi
uhattu. Ja omana kappaleenaan: Tuomarinkylän ratsastuskeskukselle
on kaavoitettu valtakunnallisen tason kriteerit täyttävä kisamaneesin
tontti. Aiotut suurtapahtumien
varapaikotusalueet sijaitsevat kuitenkin 'asuntovaltainen alue'
merkinnän alla eikä niitä vahvistettu asemakaavoituksen yhteydessä
vuonna 2013. Maneesihanke on tämän vuoksi pysähdyksissä ja uhkaa
toteutua vain paikalliseksi ratsastushalliksi näivettyneenä.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister,
Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari
Muhonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vihersormet ja viherverkosto

(5) Keskeiset ja merkittävät vihersormet, kuten Keskuspuisto,
Helsinkipuisto, Länsipuisto, Viikki-kivikko, Itä-Helsingin kulttuuripuisto
ym., sekä

niiden muodostama viherkäytävien verkosto tulisi kyetä säilyttämään
uudessa yleiskaavassa. Vihersormia ei saisi kaventaa _liikaa_, eikä

05.03.2015

viheralueyhteyttä katkaista. Ehdotus: Poistetaan liikaa sana ja muutetaan muotoon: Vihersormia ei saa kaventaa, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet:

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausuntoon:

Liikuntalautakunta näkee Malmin lentokenttäalueen kaavoittamisen asuntorakentamiseen haasteellisena, koska emme pysty tälläkään hetkellä vastaamaan uusien kaupunginosien liikuntainvestointitarpeisiin. Lautakunta esittää että Malmin kentän seudulle tulisi löytää kaavoitus- ja toteutusratkaisu, joka mahdollistaisi asuntojen lisärakentamisen, yksikiitorataisen lentotoiminnan, mikäli kentälle löydetään lentotoiminnan operoitsija, sekä monimuotoisen luonnon säilymisen. Samalla kaavaratkaisu säilyttäisi koillishelsinkiläisten ainutlaatuisen ja keskeisen viheralueen sekä Liikuntaviraston ylläpitämän, asukkaiden ahkerasti ympäri vuoden käyttämän 5.5 kilometrin ulkoilureitin ja hiihtoladun ylläpitämisen, ilman kalliita silta- ja alitunneli toteutuksia.

Lautakunta ei myöskään tue yleiskaavaluonnokseen merkittyä asuinrakentamista Suurmetsäntien pohjoispuolelle, jossa osana Puistolan liikuntapuistoa asukkaita, urheilijoita ja koululaisia palvelee ympärivuotisesti suosittu pururata.

Jaa-äännet: 2

Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Ei-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään luvun "Vesiliikenne ja veneily" loppuun kappale: Tiivistyvässä kaupungissa talvisäilytyspaikkojen saatavuus vaikeutuu ja niiden kokoa ja määrää on rajoitettu. Uusien talvisäilytysalueiden kaavoittamisen ohella tulee tarkastella olemassa olevien alueiden yhteis- tai vuorokäytön kehittämistä ja venesijoittelun tehostamista esimerkiksi päällekkäissijoittamisella.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet:

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala

Tyhjä: 1

Tiina Sandberg

Poissa: 0

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan tekstistä lause: "Varsinkin saaristoasumismahdollisuuksien lisääminen edesauttaa saariston virkistyskäyttöä, koska se tukee vesireittiliikenteen kehittymistä merialueella." Muutetaan lause: "Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muutakin merellistä liikennettä, kuten saaristoraitiotietä Vuosaaresta Vartiosaaren ja Kruunuvuoren kautta kantakaupunkiin sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä." Muutoon: "Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muuta merellistä liikennettä sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä." Lisätään lausuntoon:

"Liikuntalautakunta näkee että Helsingin edustan saaria pitää kehittää yhdessä matkailuyrittäjien sekä muiden palveluntarjoajien kanssa niin, että mahdollisimman moni saarista toimii tulevaisuudessa virkistysaarina. Riittävän infrastruktuurin sekä toimivien palveluiden varmistaminen virkistysaarille hyödyntää liikuntaviraston vastuulla

olevan vesireittiliikenteen kehittämistä. Lautakunta esittää että Melkki ja Vartiosaari tulee merkitä yleiskaavan muiden jo kaavassa merkittyjen virkistysaarten lisäksi virkistys- ja matkailupalveluiden alueeksi."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet:

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

7 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausuntoon: Liikuntalautakunta esittää että uuden yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä selvitetään vesijoukkoliikennereitin jatkamista Herttoniemestä Kivinokkaan.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet:

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

8 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan luvun "Talin kartanon alue ja Talin liikuntapuisto" viimeinen kappale muotoon: Jos osa Talin alueista, jotka ovat liikunta- ja virkistyskäytössä rakennetaan, tulee kaava valmistella hyvissä ajoin niin, että liikuntavirastolle jää aikaa suunnitella ja toteuttaa mahdollisia korvaavia harjoitusmahdollisuuksia jo ennen alueen nykyisten vuokrasopimusten päättymistä. Alueen jatkosuunnittelussa tulee huomioida sen merkitys ulkoilureittinä ja talvisena ajanviettopaikkana.

Jaa-äännet: 4

Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Heidi Ruhala

Ei-äännet: 4

Riku Ahola, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Tiina Sandberg

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Poissa: 0

9 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään luvun "Liikuntapuistot, lähiliikuntapaikat ja sisäliikuntapaikat" loppuun kappale: Uusia alueiden asemakaavoja laadittaessa tulee huomioida myös uusien sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen tarve alueen asukkaille. Alueiden kaavoittaminen tulee toteuttaa niin, että kaavoituksen seurauksena kaupungille tonttimaan myynnistä tai vuokrauksesta tulevia tuloja kohdennetaan alueen uusien liikuntapalvelujen rakentamiseen.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala, Tiina Sandberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Martina Jerima, suunnittelija, puhelin: 310 87967
martina.jerima(a)hel.fi
Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

05.03.2015

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi
Tarja Loikkanen-Jormakka, osastopäällikkö, puhelin: 310 87500
tarja.loikkanen(a)hel.fi
Petteri Huurre, osastopäällikkö, puhelin: 310 87791
Antti Salaterä, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 87783

Liitteet

- 1 Kslk 16.12.2014 § 417
- 2 Yleiskaava, selostus (PDF)
- 3 Yleiskaavaluonnoksen kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Liikuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Yleiskaavaluonnoksessa esitetään, miten Helsinki voisi kasvaa noin 250 000 asukkaalla vuoteen 2050 mennessä. Yleiskaava koostuu yleiskaavakartasta, siihen liittyvistä teemakartoista sekä selostuksesta liitteineen. Kaavakartta on strateginen ja sen avulla esitetään kaupungin tulevaisuuden kannalta olennaisimmat kehityslinjat ja kehittämisen painopisteitä. Pikselimuotoinen esitystapa korostaa yleiskaavan yleispiirteisyyttä ja johtaa siihen, että tarkkoja aluerajauksia ei esitetä. Yleispiirteisyyttä on myös korostettu kaavamerkinnöillä. Pääkartalla esitetään vain alueiden pääkäyttötarkoitusta kuvaavia merkintöjä. Muut alueita koskevat määräykset ovat sanallisia. Liikuntalautakunta toteaa, että tämä vaikeuttaa kaavakartan tulkintaa. Tietyillä alueilla on hankalaa saada selkeää käsitystä siitä, millainen alueen kehitys tulee olemaan.

Selostuksessa todetaan, että ”pääkarttaan liittyy teemakarttoja, jotka toimivat selostuksen ja selostukseen liittyvien maankäyttösuunnitelmien ja selvitysten lisäksi taustana, ja antavat lisäinformaatiota. Teemakartoilla esitetään yksityiskohtaisempia ratkaisuja, joihin yleiskaava perustuu”. Selostuksessa mainitaan kuitenkin myös, että teemakartat eivät ole oikeusvaikuttaisia ja epäselväksi jää mikä teemakarttojen todellinen merkitys on. Lautakunta esittää, että teemakarttojen merkitystä tulee lisätä mainitsemalla ne lainvoimaisella kaavakartalla. Tämä edesauttaisi myös tulkintaa tiettyjen alueiden kehityksestä.

Liikkuminen ja liikuntapalvelut

Arkiliikkuminen

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250
www.hel.fi/liikunta

Puhelin
+358 9 310 8771
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro

Alvnro
FI02012566

Liikkumattomuus on tulevaisuuden suurimpia terveydellisiä ja yhteiskunnallisia ongelmia, minkä vuoksi arkiliikunnan lisääminen on välttämätöntä. Suomessa liikkumattomuuden kustannukset arvioidaan olevan lähes kaksi miljardia euroa terveydenhuollon vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kehitys jatkuu samansuuntaisena, liikkumattomuudesta aiheutuvat kustannukset kasvavat suuriksi. Siksi jo kaavoituksessa tulee luoda edellytyksiä liikkumaan aktivoivalle kaupunkiympäristölle. Liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen tulee ottaa huomioon Helsingin kaupungin kaavoituksessa sekä muussa päätöksenteossa ja kaupungin kaikilla toimialoilla. Kansanterveyden kannalta tärkeintä on arkiliikunta, jolla tarkoitetaan arkielämän toimiin liittyvää liikuntaa. Siihen sisältyy esimerkiksi omin voimin tapahtuvaa liikkumista paikasta toiseen, kuten pyöräillen tai kävellen tehtävät koulu-, työ- ja asiointimatkat. Arkiliikunnan keskeinen asema merkittävimpien kansansairauksiemme ennaltaehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa kannattaa ottaa huomioon.

Perusliikkumisen edistäminen kuuluu usealle toimialalle. Liikuntatoimen lisäksi kuntalaiset kohtaavat arkiliikkumisessaan ja liikuntatottumuksissaan esimerkiksi valtion, sosiaali- ja terveystoimen, opetustoimen, nuorisotoimen, kulttuuri- ja kirjastotoimen, liikenne- ja ympäristötoimen, ympäristökeskusten (ELY), teknisen toimen, kaavoituksen sekä yksityisten tienhoitokuntien liikenteen ratkaisuja ja tehtäviä. Liikuntatoimen ohella myös liikunta- ja urheiluseurojen, liikuntayritysten ja muiden paikallisten toimijoiden huomioiminen yleiskaavassa on tärkeää, muun muassa parempien pyöräilyn pysäköintimahdollisuuksien mahdollistamisessa.

Kävely, pyöräily ja reitit

Yleiskaavan selostuksessa nostetaan esiin, että uudessa yleiskaavassa kulkutapoina priorisoidaan kävelyä ja pyöräilyä. Tämä perustuu Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaan. Kehittämisohjelmassa liikennemuotojen priorisointi on kävely, pyöräily, joukkoliikenne, kuljetukset ja jakelu ja viimeisenä henkilöautoilu. Kävelyä ja pyöräilyä edistetään myös aktiivisesti kaupunkiseutujen alueiden liikennepolitiikassa. Kävely ja pyöräily tulee nähdä vartenotettavana osana kaikenlaisesta liikkumisesta. On oleellista huomioida kävelyn ja pyöräilyn tuottamat arkiliikunnan edut osana laajempaa kansanterveydellistä hyötyä. Kävelyn ja pyöräilyn lisääminen auttaa muun muassa terveydenhoitokulujen hillitsemisessä, kun vähäistä liikkumista harrastavat saadaan nostamaan fyysisen aktiivisuutensa arkiliikunnan avulla.

Lautakunta katsoo, että kävelyn ja pyöräilyn priorisoinnista on yleiskaavassa pidettävä kiinni ja kaavalla on mahdollistettava kävelyn

ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen ja kehittäminen. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä suunnittelutapaa, jossa asuinympäristöä kehitetään siten, että se houkuttelee liikkumaan jalan ja polkupyörällä. Lähtökohta kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvulle on muun muassa eheytyvä ja turvallinen yhdyskuntarakenne, jossa asuminen, opiskelu- ja työpaikat sekä palvelut sijaitsevat suhteellisen lähellä toisiaan.

Liikuntavirasto osallistuu aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden suunnitteluun ja hoitamiseen muun muassa ulkoilureittien osalta. Reittien toteutuksella mahdollistetaan reittien käyttöä myös osana arkiliikuntaa. Olemassa olevien merkittävien reittien säilyttäminen yleiskaavassa nähdään erityisen tärkeänä ja mahdollisuudet uusien reittien luomiselle on kaavassa turvattava. Jalankulun- ja pyöräilyn väylät ja seutukunnan muun reitistön tulisi muodostaa toimiva kokonaisuus ja taata yhteyks laajemmille viher- ja ulkoilualueille.

Vihersormet ja viherverkosto

Keskeiset ja merkittävät vihersormet, kuten Keskuspuisto, Helsinki puisto, Länsipuisto, Viikki-kivikko, Itä-Helsingin kulttuuripuisto ym., sekä niiden muodostama viherkäytävien verkosto tulisi kyetä säilyttämään uudessa yleiskaavassa. Vihersormia ei saisi kaventaa liikaa, eikä viheralueyhteyttä katkaista. Vihersormet ja niiden väliset viheryhteydet toimivat tärkeinä ekologisina käytävinä, jotka ylläpitävät Helsingin luonnon monimuotoisuutta ja tuottavat, parantavat sekä monipuolistavat viheralueiden tuottamia ekosysteemipalveluita. Vihersormien säilytys on tärkeää myös, jottei lisärakentamisen aikaansaama kulutuksen kasvu aiheuta jo ennestään runsaasti käytetyille viheralueille liian suurta kulutusta ja joidenkin osien tai biotooppien tuhoutumista. Vihersormet ja niiden väliset viheryhteydet toimivat myös merkittävinä ja kaupunkilaisten runsaasti käyttäminä virkistys ja liikunta-alueina. Niitä pitkin kulkee pääosa seudullisista ja alueellisista ulkoilureiteistä- ja reitistöistä sekä hiihtolatureiteistä. Niillä on myös runsaasti muita aktiviteetteja ja liikuntapalveluita.

Selostuksessa todetaan viheryhteyksistä, niiden yhtenäisyydestä ja jatkuvuudesta, että viheralueet tulee liittää luontevasti toisiinsa. Yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta puistomaiseen ja luonnonmukaiseen ja tarvittaessa rakennetaan vihersiltoja tai –alikulkuja. Lautakunta suhtautuu mainittuihin vihersiltoihin ja –alikulkuihin epäillen, sillä niiden kustannukset tulevat luultavasti olemaan korkeat eikä toteuttaja ole selvillä.

Kaupungin alueella tulisi myös jatkossa kyetä turvaamaan avoimien alueiden ja tilojen säilyminen. Näillä alueilla on runsaasti käyttöarvoa kaupunkilaisille viher- ja virkistysalueina ja erityyppisillä avoimilla

alueilla on runsaasti arvokkaita biotooppeja. Useat näistä alueista ovat vanhoja kulttuurimaisemia, joiden säilymisellä on myös merkittävä kulttuurihistoriallinen ja paikallishistoriallinen merkitys. Ne sisältävät lisäksi runsaasti erilaisia kulttuurikerrostumia ja ihmisen vaikutuksesta syntyneitä ja kehittyneitä ympäristöjä.

Merelliset- ja ranta-alueet

Eri tyyppisillä ranta-alueilla on luonnolle ja kaupunkilaisten virkistystoiminnalle ja –käytölle tärkeä merkitys. Ihmiset hakeutuvat mielellään veden ääreen ja arvostavat rantojen luontoalueita sekä saaria. Näiden alueiden riittävän suuren määrän turvaaminen on tärkeää. Ranta-alueilla on runsaasti merkittäviä luontoarvoja, suojelualueita sekä arvokkaita biotooppeja ja monet niistä ovat suomalaisen metsäluonnon tapaan, herkkiä vaurioitumaan runsaan kulutuksen vaikutuksista. Luonnonrantoja sisältävien ranta-alueiden määrän on oltava maankäytön suunnittelussa riittävän suuri sekä palveluiden sijoittumiseen ja alueilla tapahtuvaan käytön ja kulkemisen ohjaamiseen panostettava jatkosuunnittelussa. Merialueiden rantojen ohella tulee viher- ja virkistysalueiden osana huomioida myös muut vesi – ja kosteikkoalueet. Näillä alueilla on ekologisen, virkistyskäytön sekä ilmaston muutoksia vaikutuksia tasaava ja puskuroiva vaikutus. Etenkin pienvesien ja kosteikkojen ympäristöihin tulisi kiinnittää huomiota ja alueille tulee varata riittävästi tilaa viher- ja virkistysalueilta tulvia ehkäisevän ja hidastavan vaikutuksen takia.

Liikuntapalvelut ja vaikutukset

Olemassa olevien viher- ja virkistysalueiden liikuntapalveluiden jatkuvuus tulisi myös turvata. Näiden palveluiden ja rakenteiden toteutukseen on käytetty merkittäviä taloudellisia panostuksia ja ne ovat monin paikoin kaupungissa muodostuneet alueelliseksi identiteettitehtäviksi. Mikäli näitä lähdetään laajasti sijoittamaan uudelleen seurauksena saattaa nykyisessä taloudellisessa tilanteessa olla liikunta-palveluiden heikkeneminen uusien alueiden vaatimien investointien taloudellisten edellytysten jäädessä vuosiksi puuttumaan.

Mitä tiiviimmäksi kaupunkirakenne muodostuu, sitä merkittävämpi vaikutus on kaupungin alueella olevilla luonto-, viher- ja virkistysalueilla. Niiden merkitys kaupunkilaisten henkiselle ja fyysiselle hyvinvoinnille sekä terveydelle on suuri. Hyvään kaupunkielämään kuuluvat virkistysalueet ja mahdollisuus nauttia luonnosta. Viher- ja virkistysalueille keskittyy myös runsaasti kaupunkilaisten liikunta ja vapaa-ajan toimintoja. Nämä alueet toimivat hyvin suunniteltuina, turvattuina ja hoidettuina myös erinomaisena ilmastonmuutoksen

vaikutusten pienentäjänä ja helpottajana tulevaisuuden Helsingin kaupunki-rakenteessa.

Liikuntapuistot, lähiliikuntapaikat ja sisäliikuntapaikat

Olemassa oleva viher- ja ulkoilualueiden verkosto on oleellinen, jotta arkiliikkumisen, liikkumisen ja urheilun harrastamisen mahdollisuudet Helsingissä eivät vähene. Erityisesti lähiöliikunta, lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot tulisi huomioida osana eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Nämä liikuntapaikat luovat kattavan liikuntapaikkaverkoston, ja sen merkitys tulee huomioida yleiskaavoituksessa. Lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot kuuluvat alueiden palvelutarjontaan ja antavat kaupunkilaisille mahdollisuuksia liikkua lähiympäristössään. Lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot soveltuvat kaiken ikäisille ja toimivat ns. kohtaamispaikkoina alueiden asukkaille. Ne luovat monipuolista ja elävää ympäristöä ja vaikuttavat positiivisesti alueen imagoon ja identiteettiin.

Lähiliikuntapaikkojen ja liikuntapuistojen merkitys kasvaa entisestään yhdyskuntarakenteen tiivistyessä. Yleiskaavassa jotkut liikuntapuistot tai osat niistä (esimerkiksi Pirkkolassa, Jakomäessä, Laajasalossa, Mellunmäessä ja Lauttasaarella) on merkitty kaavamerkinnällä "asuntovaltainen alue A3" ja "asuntovaltainen alue A4". Näillä merkinnöillä merkityt alueet kehitetään "pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön." Tämä ei anna selkeää kuvaa liikuntapuistojen tulevaisuudesta, sillä niiden säilyttäminen ei ole taattu. Alueista puhutaan yksityiskohtaisemmin erinäisissä yleiskaavaan liittyvissä liitteissä ja selostuksissa. Näiden liitteiden ja selostuksien oikeusvaikuttavuuden ollessa epäselvä kaavakartalla esitetyt ratkaisut ovat ainoat oikeusvaikutteiset suunnitelmat.

Lautakunta huomauttaa, että lähiliikuntapaikat ja liikuntapuistot on säilytettävä, sillä niillä on tärkeä rooli sekä omalla alueellaan että koko Helsingin kannalta. Saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä lähiliikuntapaikoille ja liikuntapuistoihin tulee myös turvata. Tämän lisäksi uusilla asuinalueilla tulee tehdä varauksia riittäville viher- ja virkistysalueille ja säilyttää olemassa olevat viher- ja virkistysalueet. Esimerkiksi Malmin lentokentän alueella tämä on erityisen tärkeä huomioida.

Myös sisäliikuntapaikat täydentävät oleellisesti liikuntapaikkaverkostoa. Tärkeää on, että sisäliikuntapaikkoja on välittömästi asuinalueille integroituneina ja hyvien julkisen liikenteen yhteyksien varrella. Oleellista on myös, että sisäliikuntapaikkoihin pääsee kävellen sekä polkupyörällä. Lautakunta esittää, että myös sisäliikuntapaikat on

yleiskaavassa huomioitava ja niiden kehittämismahdollisuudet on turvattava.

Liikuntaviraston toimialueilla yleiskaava poikkeaa merkittävästi tuoreista, vastavalmistuneista asemakaavoista Tuomarinkylässä (ak 12072), Talissa (ak11120),Keskuspuistossa (ak 12185) sekä Myllypurossa (ak 11420).

Tuomarinkylä, Tali, Rastilan leirintäalue, Keskuspuisto ja Pirkkola

Tuomarinkylä

Osa Tuomarinkylän kartanon aluetta, jossa harrastetaan ulkoilua sekä hevos- ja koiraurheilua, on yleiskaavaluonnoksessa merkitty kaavamerkinnoillä "asuntovaltainen alue A2", "asuntovaltainen alue A3" ja "asuntovaltainen alue A4". Näillä merkinnoillä merkityt alueet kehitetään "pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön". Korttelitehokkuus alueilla vaihtelee 1,0 - 0,4. Alueiden pinta-alasta keskimäärin 60%-70% on korttelimaata.

Tuomarinkylän koirakeskus on ainoa suuret ulkonäyttely- ja vinttikoiratoiminnot mahdollistava keskus pääkaupunkiseudulla. Yleiskaavaluonnoksen astuessa voimaan muun muassa tämä koiraurheilulle erittäin tärkeä alue olisi uhattu. Liikuntalautakunta painottaa, että yleiskaavaluonnosta on muutettava niin, että Tuomarinkylän kartanon alueella sijaitsevat ulkoilu-, hevos- ja koiraurheilun alueet säilyvät nykyisessä käytössään ja laajuudessaan.

Talin kartanon alue ja Talin liikuntapuisto

Talin kartanonpuiston ja liikuntapuiston alueet ovat Suomen johtavia liikuntapaikkoja. Alueella on yhteensä noin miljoona liikuntasuoritusta vuodessa ja alueella on jo nykyään tarvetta liikuntapalvelujen laajennukselle. Alueella toimii tällä hetkellä muun muassa:

- jalkapallohalli ja useita kenttiä, myös amerikkalaiseen jalkapalloon
- 36 keilarataa
- 22 sisätenniskenttää ja 11 ulkotenniskenttää
- 16 sulkapallokenttää
- 6 squashkenttää
- 18 reiän golfkenttää, joka on Suomen vanhin golfkenttä

Yleiskaavaluonnoksessa merkittävä osa Talin alueesta, joka on liikunta- ja virkistyskäytössä, on merkitty kaavamerkinnoillä "asuntovaltainen alue A1" ja "asuntovaltainen alue A2". Asuntovaltainen alue A1

kehitetään asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,8. Alueen keskeisten katujen varsilla rakennusten maantasokerrokseen tulee varata liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta vähintään 60% on korttelimaata". Asuntovaltainen alue A2 "kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60% on korttelimaata".

Jos osa Talin alueista, jotka ovat liikunta- ja virkistyskäytössä rakennetaan, liikuntatarjonta suppenee huomattavasti ja alueen palvelutaso laskee. Lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että yleiskaavaluonnosta muutetaan niin, että luonnoksessa merkitty asuntovaltainen alue pienennetään sen verran, että se ei johda nykyisten Talin liikuntapuiston ja kartanonpuiston alueiden pienenemiseen. Alueella sijaitsevat liikuntapalvelut ja -alueet sekä alueella toimivat liikuntaa palvelevat yritykset, toimijat, ja tilat on säilyttävä nykyisessä laajuudessaan ja niiden kehittämismahdollisuudet on turvattava.

Rastilan leirintäalue

Rastila Camping Helsinki on yksi Suomen viidestä leirintäalueesta, jolla on tasoluokan 5 mukaiset viisi tähteä. Rastila Camping Helsinki on matkailullisesti merkittävä toimija sekä majoitusvaihtoehto hotellien ja hostellien rinnalla ja tuo näin monipuolisuutta Helsingin matkailutoimintaan. Rastilan yöpymisvuorokausien keskiarvo viimeiseltä viideltä vuodelta on 98 000. Kysyntää on myös ympärivuotiselle pitkäaikaismajoitukselle (kuukausihinnalla). Kaikista majoittujista on n. 51 % suomalaisia ja n. 49 % ulkomaalaisia.

Leirintäalue on pääkaupunkiseudun ainoa vuoden ympäri avoinna oleva leirintäalue, johon metro takaa matkailijoiden vaivattoman liikkumisen. Tämä vähentää osaltaan autoliikennettä sekä keskustan parkkiongelmia. Metro on ehdoton markkinointi- ja myyntivaltti, koska Rastilan metroasema sijaitsee alueen vieressä. Rastila Camping Helsinki sijaitsee nykyisellä paikallaan palvelujen välittömässä läheisyydessä. Kävelymatkan päästä löytyvät mm. ruokakauppa, pankkiautomaatti ja huoltoasema. Rastilan leirintäalueen tarjoama muu toiminta ja tarjonta sekä majoittujille että ulkopuolisille asiakkaille käsittää muun muassa yhteistyön lähialueen yritysten sekä seurojen kanssa, Rastilan Kartanon ravintolapalvelut, vuokratilat (5 sauna, kokoustilat), puistojumppaa, välinevuokrausta tapahtumia, kesäisin valvottu uimaranta, talviuinnin ja henkilöhuoltamon (työhyvinvointi- ja

virkistyspäivät). Leirintäalueen nykyinen sijainti on siis oleellinen sen toiminnan kannalta ja vaikuttaa positiivisesti sen ympäröivään alueeseen ja kaupunkirakenteeseen. Lautakunta toteaa tyydytyksellä, että leirintäalue on merkitty yleiskaavaan omalla merkinnällään, mikä mahdollistaa sen edelleen kehittämisen.

Liikuntavirasto on vuosina 2010 – 2014 investoinut noin 3 000 000 euroa Rastila Camping Helsinkiin. Investoinnit on käytetty alueen rakentamiseen ja kehittämiseen, palvelutason parantamiseen, rakennusten ja alueiden kunnossapitoon sekä turvallisuuteen.

Keskuspuisto ja Pirkkola

Huomattava osa Keskuspuiston ja esimerkiksi Pirkkolan länsireunaa on yleiskaavaluonnoksessa merkitty kaavamääräyksellä ”kantakaupunki”. Tällä merkinnällä merkityt alueet kehitetään ”toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi. Aluetta kehitetään kestävien kulkumuotojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn, ehdoilla.” Keskuspuisto on oleellinen osa Helsingin viher- ja ulkoilualueiden verkostoa. Lautakunta pitää ehdottoman tärkeänä, että keskuspuistoa ei kavenneta, eikä viheralueyhteyttä katkaista.

Yleiskaavaan liittyvissä maankäyttötarkasteluissa ja selvityksissä Hämeenlinnanväylän ja Keskuspuiston väliselle käytävälle on melusteiden tilaan suunniteltu asuinalueita. Tämä ei juurikaan kavenna Keskuspuistoa, mikäli suunnitelma toteutuu piirustuksien mukaan. Tilanteessa, jossa pelkästään talot tulevat keskuspuiston puolelle ja kaupunkibulevardi ei toteudu, niin alueelle tarvitaan myös katu, joka leventää aluetta ja lohkaisee näin osan keskuspuistosta. Lautakunta ei näe perustelua tällaiselle ratkaisulle. Jos Pirkkolan länsireunaa rakennetaan kaavaluonnoksen mukaan, se kaventaa oleellisesti Pirkkolan viheraluetta ja alueen virkistys- ja liikkumismahdollisuuksia. Lautakunta ei puolla tällaista ratkaisua.

Merelliset alueet ja palvelut

Merellisen Helsinkiin on paneuduttu kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksessä (2014:15) Meri-Helsinki yleiskaavassa, rannikko, saaristo, meri ja satamatoiminnot. Selvityksen esipuheessa todetaan vuoteen 2050 mennessä lähes 900 000 asukkaan kotikaupungiksi kasvavan Helsingin virkistyskäyttötarpeiden lisääntyvän merkittävästi ja toisaalta sotilaskäytöstä vapautuvien linnakesaarien tarjoavan mahdollisuuksia tarpeiden vastaamiseen.

Edelleen todetaan Helsingin olevan Euroopan ainut pääkaupunki, jonka kaupungin keskeisin ydin ja useat taajamat ovat suorassa kosketuksessa mereen.

Selvityksen pääpaino on seuraavissa teemoissa:

- merellisen virkistyskäytön kehittäminen
- Helsingin rantaraitti lisäämään saavutettavuutta
- uudet merelliset asumismahdollisuudet
- matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvien elinkeinojen edistäminen
- vesiliikenteen kokonaisvaltainen kehittäminen ekologisin perustein
- huoltotoimintojen jatkumisen mahdollistaminen tukikohdin ja huoltopistein
- Helsingin Sataman kehittämisen jatkumisen mahdollistaminen

Kaikilla näillä teemoilla on yhtymäkohtia liikuntaviraston toimintaan, myös kiinteistöviraston toimintaan liittyvillä asumismahdollisuuksilla ja Helsingin Sataman vastuualueella olevalla satamatoimintojen kehittämisellä. Varsinkin saaristoasumismahdollisuuksien lisääminen edesauttaa saariston virkistyskäyttöä, koska se tukee vesireittiliikenteen kehittymistä merialueella.

Vesiliikenne ja veneily

Selvityksessä käsitellään rantaraitin lisäksi muutakin merellistä liikennettä, kuten saaristoraitiotietä Vuosaaresta Vartiosaaren ja Kruunuvuoren kautta kantakaupunkiin sekä metron ja meren solmukohtia, joita on mahdollisuus hyödyntää liikuntaviraston vastuulla olevaa vesireittiliikennettä kehitettäessä. Kokonaisuudessaan uudessa yleiskaavassa esitettävien tulevaisuuden ranta-alueiden rakentumisen seurauksena vesiliikenteen mahdollisuudet parantuvat Helsingissä.

Yleiskaavaehdotus luo edellytyksiä myös muiden merellisten, varsinkin matkailuun, virkistykseen ja majoitukseen liittyvien elinkeinojen harjoittamiseen tulevaisuuden Helsingissä.

Veneilyosuudessa kiinnitetään huomiota vierasvenesatamiin, suurten jahtien kiistattomaan satamatarpeeseen, veneilyn edellyttämien palveluiden saatavuuteen riittävine huolto- ja palvelupisteineen sekä talvisäilytykseen, josta todetaan että perinteisesti venesatamien yhteyteen liitetty talvisäilytysalue on luonnollisin, toimivin ja tavoiteltavin ratkaisu. Samoin selvityksessä muistutetaan, ettei kaikilla veneilijöillä ole henkilöautoa, joten talvisäilytysalueet tulisi suunnitella joukkoliikenneyhteyksien varten.

Saariston virkistyskäyttömahdollisuudet ja merellisten palveluiden keskus

Saariston virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat merkittävästi puolustusvoimien saarten avautuessa yleisölle. Suomenlinnan vieressä olevat Kuninkaansaari ja Vallisaari tuovat hienon matkailua ja virkistystä palvelevan lisän maailmanperintökohteeseen liittyvään tarjontaan, kun taas ulompana sijaitseva ketju Isosaari – Kuivasaari – Katajaluoto – Rysäkari muodostaa upean mahdollisuuden kehittää virkistys- ja matkailupalveluja avomeren ääreen.

Selvityksessä ymmärretään ja huomioidaan ansiokkaasti merialueen huollon tukikohtatarve, joka sekin kasvaa jatkossa huomattavasti saariston käytön lisääntyessä. Erityisesti Kruunuvuorenrannan merellisten palveluiden keskuksen sijainti saariston tulevan käytön painopistealueen välittömässä läheisyydessä on erinomainen.

Jatkokehittämistarpeista

Liikuntavirastoa sivuaviksi jatkokehittämistarpeiksi selvityksessä esitetään muun muassa talvisäilytysalueiden seudullista tarkastelua ja toiminnallisen strategian luomista niille, satamien ja laiturialueiden selkeämpää nimeämistä, yhteyslaiturien ja laitureiden opasteiden kehittämistä, laiturirekisterin yhtenäistämistä sekä merellisten asioiden ja palveluiden keskittämistä ”yhden luukun” palveluiksi. Osa esitetyistä toimenpiteistä on liikuntaviraston osalta jo toteutettu, merelliset palvelut esimerkiksi keskitettiin omaksi osastokseen vuonna 2000, laiturirekisteri on koottu liikuntavirastoon ja venesatamien nimeäminen hoidettu. Muita merellisiä jatkokehitysasioita työstetään hyvässä yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 16.12.2014 asettaa Helsingin uuden yleiskaavan – Kaupunkikaavan luonnoksen nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n tarkoittamalla tavalla. Yleiskaavan työohjelma ja tavoitteet hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 20.11.2012. Yleiskaavan visio – pitkän tähtäimen kehityskuva – hyväksyttiin samoin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 3.12.2013 yleiskaavan pohjaksi. Yleiskaavan vision aikajänne yltää vuoteen 2050 saakka. Uusi yleiskaava valmistellaan siten, että Helsingin kaupunginvaltuusto voi tehdä siitä päätöksen vuonna 2016. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt liikuntalautakunnan lausuntoa.

Liikuntalautakunnan lausunnossa tarkastellaan yleiskaavaluonnosta

05.03.2015

liikuntatoimen kannalta. Lausunnossa keskitytään yleiskaavan vaikutuksiin sekä liikunnan ja urheilun harrastamismahdollisuuksiin ja -toimintaan että liikuntaviraston hallinnoimiin maa-alueisiin, vesi-alueisiin, tiloihin ja kiinteistöihin. Lausunto on liikuntavirastossa valmisteltu eri osastojen yhteistyönä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Martina Jerima, suunnittelija, puhelin: 310 87967
martina.jerima(a)hel.fi
Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi
Tarja Loikkanen-Jormakka, osastopäällikkö, puhelin: 310 87500
tarja.loikkanen(a)hel.fi
Petteri Huurre, osastopäällikkö, puhelin: 310 87791
Antti Salaterä, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 87783

Liitteet

- 1 Kslk 16.12.2014 § 417
- 2 Yleiskaava, selostus (PDF)
- 3 Yleiskaavaluonnoksen kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Nuorisolautakunta 26.02.2015 § 16

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavaan lausunnon:

Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Helsingissä yleiskaava on laadittu noin kymmenen vuoden välein. Nykyinen yleiskaava sai lainvoiman vuonna 2007.

Yleiskaavan luonnoksen johdannossa määritetään, että yleiskaavan tärkeimpänä tehtävänä on mahdollistaa kaupunkilaisille jatkossakin hyvän kaupunkielämän edellytykset ja yrittämiselle vahva perusta tiivistyvän, kestävän, joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunkirakentamisen keinoin Helsingin erityispiirteet säilyttäen. Hyvään kaupunkielämään liittyy riittävä asuntotuotanto, palvelujen saatavuus, palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuus sekä viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö ja riittävät virkistysalueet. Tulevaisuuden Helsinki voidaan myös nähdä hyvin toimivana ja resurssien käytön kannalta tehokkaasti johdettuna kaupunkina, jossa vaikutukset ovat ympäristön sietokyvyn kannalta kohtuulliset ja hyväksyttävät.

Yleiskaava määrittää Helsingin kasvun mahdollistamalla laajan asuntotuotannon ja yritysten toimintaedellytykset.

Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan 860 000 asukkaaseen ja 560 000 työpaikkaan vuonna 2050. Tämä tarkoittaa 250 000 uutta asukasta ja noin 180 000 työpaikkaa lisää. Yleiskaavan visiossa Helsinki nähdään verkostokaupunkina, johon kuuluvat laajentunut kantakaupunki, esikaupunkien keskustat ja niiden väliset raideliikenteen yhteydet. Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien, liikenteen solmukohtien, valtaväylien varsien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Yksi suurimpia uusia rakentamisalueita kaupunkibulevardien varsien lisäksi on Malmin lentokenttäalue.

Helsingin uusi yleiskaava – kaupunkikaava – luo laajaa ja pitkää kehityskaarta Helsingin seuraavien vuosikymmenten kehitykselle. Vaikka se määrittelee ”vain” kaupungin maankäytön, asumisen ja liikenteen suuret ratkaisut, suuntaa se välillisesti palvelujen sijoittumista. Myös nuorisoasiainkeskuksen toiminnoille ja toiminnan peruseriaatteille yleiskaava antaa selkeitä suuntia.

Nuorisoasiainkeskuksen näkökulmasta yleiskaavan ja sen prosessin toimintatavat ja linjaukset ovat myönteisiä. Asumisen ja palvelujen keskittäminen liikenteen solmukohtiin raideliikenteen ja muun joukkoliikenteen varrelle on nuorisoasiainkeskuksen pitkäaikaisen palveluverkon kehittämisen ja myös kaupungin toiminta- ja tilastrategian mukaista. Kun nuorten toimintoja kohdennetaan sinne, missä nuoret ja muut asukkaat ovat ja toimivat, voidaan palvelujen käyttäjiksi saada aikaisempaa enemmän nuoria. Samalla palveluita voidaan helpommin tuottaa kumppaneiden, kuten muiden kansalaisjärjestöjen tai muiden virastojen, kanssa. Tällöin resurssien yhdistämisellä voidaan saada aikaan entistä monipuolisempaa tarjontaa tehokkaalla tavalla. Nuorisolautakunta korostaa, että yleiskaavan tulee mahdollistaa jokaiselle asuinalueelle julkisia tiloja, joihin nuoret ovat tervetulleita viettämään aikaa.

Toinen nuorisoasiainkeskuksen mielestä merkittävä yleiskaavan periaate tukee nuorten täysivaltaista kansalaisuutta ja laajaa osallistumista. Se on tulevan verkostokaupungin ytimeen kuuluva liikennejärjestelmä. Se perustuu säteittäiseen raideliikenteeseen, jota tukevat tiheät poikittaiset yhteydet paikallisten keskustojen ja lähikeskusten välillä. Jatkossa Helsingillä ei ole enää yhtä keskustaa, vaan yleiskaavan luonnoksessa hahmoteltu verkostomainen kymmenen esikaupunkikeskustan rakenne. Nuorisoasiainkeskuksen vuonna 2014 tekemä laaja nuorten havainnointi ja haastattelu osoittavat, että nuorille kaupungissa on jo monta keskustaa. Nuorten lähiliikkumista yleiskaava tukee vahvasti, kun sillä luodaan turvallista kävely- ja pyöräily-ympäristöä. Näin kodin, koulun, kavereiden ja harrastusten välillä liikkuminen tehdään mahdollisimman luonnolliseksi ja helpoksi.

Kaiken liikkumisen perustana on kävely ja pyöräily, koska ne ovat osa jokaista matkaketjua. Nuorisoasiainkeskus pitää erinomaisena lähtökohtana, että uuden yleiskaavan mukaisesti "katuverkolle järjestetään parhaiden käytäntöjen mukaiset pyöräilyolosuhteet." Yhtenä käytännön toimenpiteenä tämän toteuttamiseksi rakennetaan lisää laatukäytäviä, baanoja, jotka tarjoavat suoria ja turvallisia yhteyksiä asumisen, työpaikkojen ja kampusten välille. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä pyöräilyn ja jalankulun erottelua, koska tavoitteiden mukainen pyöräilyn lisääntyminen ei saa aiheuttaa kasvavaa turvattomuutta jalankulkijoille ja toisaalta kaistojen erottaminen parantaa myös pyöräilyn helppoutta ja turvallisuutta.

Helsinki on yleiskaavassa myös viherverkostokaupunki. Helsingin säteittäinen ja yhtenäinen viherrakenne yhdistyy seudun laajoihin virkistysalueisiin. Kaupungin sisällä säteittäisiä virkistysalueita täydennetään poikittaisilla viheryhteyksillä. Tavoitteena on, että virkistysalueet, meri ja virkistyspalvelut ovat helposti saavutettavissa. Myönteisenä valintana nuorisoasiainkeskus pitää asunto- ja muun rakentamisen keskittämistä suurten liikenneväylien varteen ja aluekeskustoihin, jolloin voidaan säästää mahdollisimman paljon nykyisiä viheralueita.

Toisaalta yleiskaavan luonnoksessa hahmoteltu Helsingin voimakas kasvu, joka näkyy erityisesti asukasluvun ja työpaikkamäärän lisääntymisenä, sisältää nuorisoasiainkeskuksen mielestä myös vähemmän toivottuja piirteitä. Osa nuorista kaupunkilaisista arvostaa ennen kaikkea ihmisen kokoista ja luonnonläheistä asumis- ja toimintaympäristöä. Luontokokemukset ovat olennainen osa kansalaiseksi kasvamista, myös kaupungissa. Tätä inhimillisen kokoluokan kaupunkinäkyä on nuorisoasiainkeskuksen näkemyksen mukaan hyvä pitää mukana yleiskaavan jatkotyössä. Helsingin kasvu

perustuu suurilta osin nuorten ja lapsiperheiden kaupunkiin muuttamiselle. Nuoret on otettava huomioon erityisryhmänä uusia asuinalueita kaavoitettaessa palveluiden lisäksi myös asumisen osalta.

Nuorisoasiainkeskuksen mielestä Helsingin uusi yleiskaava tuo kaiken kaikkiaan nuorten ja nuorten aikuisten kannalta hyviä linjauksia kaupungin kehittämiseen. Kaupungin rakenne tiivistyy, kun palvelut monipuolistuvat uusien kaupunginosakeskusten rakentumisen kautta, tiheä liikenneverkko säteittäin ja poikittain kutoo asumisen, palvelut, työmahdollisuudet ja harrastamisen yhdeksi kokonaisuudeksi. Samanaikaisesti uuden urbaanin kehityksen kanssa yleiskaavan mukaan huolehditaan riittävästä alueellisista viher- ja virkistysalueista ja niiden hyvästä saavutettavuudesta. Nuorisoasiainkeskus pitää erittäin tärkeänä, että nuorten osallisuudesta pidetään monipuolisesti huolta yleiskaavan jatkovaiheiden ja käytäntöön viemisen kaikissa vaiheissa. Yleiskaavan tähänastinen valmistelu on ollut esimerkillistä toimintaa siinä, miten kaupunkisuunnitteluvirasto toteuttaa nuorisolain 8. pykälää nuorten kuulemisesta heitä koskevissa asioissa.

Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

Käsittely

26.02.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä teki seuraavat muutokset esittelytekstiin:

kappaleen 6 jälkeen lisätään seuraava virke: "Nuorisolautakunta korostaa, että yleiskaavan tulee mahdollistaa jokaiselle asuinalueelle julkisia tiloja, joihin nuoret ovat tervetulleita viettämään aikaa."

kappaleen 10 loppuun lisätään seuraavat virkkeet: "Helsingin kasvu perustuu suurilta osin nuorten ja lapsiperheiden kaupunkiin muuttamiselle. Nuoret on otettava huomioon erityisryhmänä uusia asuinalueita kaavoitettaessa palveluiden lisäksi myös asumisen osalta."

kappaleen 11 keskellä oleva virke muutetaan seuraavaksi: "Samanaikaisesti uuden urbaanin kehityksen kanssa yleiskaavan mukaan huolehditaan riittävästä alueellisista viher- ja virkistysalueista ja niiden hyvästä saavutettavuudesta."

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

05.03.2015

Kannattajat: Helena Kantola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 7

Benjamin Ellenberg, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Timo Kontio, Vesa Korkkula, Sanna Lehtinen, Stella Qin

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Fatbardhe Hetemaj, Olli Isoaho

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.02.2015 § 28

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Helsingin yleiskaavasta.

Yleiskaavassa tulee huomioida muuttuvien liikennejärjestelyiden vaikutuksia pelastusajoneuvojen tavoiteaikoihin. Sisään tulevien moottoriteiden muuttamisessa kaupunkibulevardeiksi tulee huomioida pelastusajoneuvojen kulkureitit ja ajomahdollisuudet. Suunnittelun edetessä teiden kattamisessa ja muuttamisessa kaupunkibulevardeiksi tulee pelastustoimen toimintamahdollisuudet varmistaa suunnitelmissa.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

05.03.2015

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

§ 46

Helsinki Cup / HJK ry:n hakemus kenttävuokrien alentamiseksi vuodelle 2015

HEL 2015-002455 T 10 01 01 03

Päätös

Liikuntalautakunta päättää myöntää Helsinki Cup Oy:lle / HJK ry:lle 50% alennuksen vuoden 2015 Helsinki Cup Oy -tapahtumaan varatuista kenttien kenttävuokrista vuoden 2015 hinnaston mukaan.

Tapahtuman järjestäjän tulee huolehtia siitä, että kaikki tarpeelliset luvat, ilmoitukset, ympäristösuunnitelma ja muut järjestelyt on hoidettu hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkamista.

Tapahtuma-avustuksia valmisteleva työryhmä on esittänyt liikuntajohtajalle, että Helsinki Cup Oy -tapahtumalle myönnettäisiin 10 000 euroa avustusta. Arvioidun kenttäalennuksen määrä on 14 600 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Sari Kiuru, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87736
Ritva Oljakka, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87439
ritva.oljakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsinki Cup kirje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
liikuntalautakunta

Päätösehdotus

Liikuntalautakunta päättää myöntää Helsinki Cup / HJK ry:lle 50% alennuksen vuoden 2015 Helsinki Cup-tapahtumaan varatuista kenttien kenttävuokrista vuoden 2015 hinnaston mukaan.

Tapahtuman järjestäjän tulee huolehtia siitä, että kaikki tarpeelliset luvat, ilmoitukset, ympäristösuunnitelma ja muut järjestelyt on hoidettu hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkamista.

Tapahtuma-avustuksia valmisteleva työryhmä on esittänyt liikuntajohtajalle, että Helsinki Cup-tapahtumalle myönnettäisiin 10 000 euroa avustusta. Arvioidun kenttäalennuksen määrä on 14 600 euroa.

Esittelijän perustelut

Helsinki Cup on lähettänyt 26.1.2015 päivätyn kirjeen liikuntavirastoon otsikossa mainitussa asiassa.

Helsinki Cup on yksi maailman suurimmista jalkapalloturnauksista. Juhlaturnaus järjestetään Helsingissä 5.-10.7.2015 40:nne kerran. Vuosien saatossa tapahtumaan on osallistunut yli 500 000 nuorta jalkapalloilijaa yli 70 eri maasta. Vuonna 2015 tapahtumaan odotetaan ennätysmäärää osallistujia, yhteensä 20 000 nuorta osallistujaa eri puolilta maailmaa. Vuonna 2014 Helsinki Cup toi Helsinkiin n. 9 000 majoitusvuorokautta. Tapahtuman tavoitteena on mm. vahvistuva kansainvälisyys ja erityisryhmien huomioiminen, Helsingin kaupungin merkittävä näkyvyys tapahtumassa ja nuorempien ikäluokkasarjojen määrällinen lisääminen. Kaikki Helsinki Cupin pelit pelataan Helsingissä.

Helsinki Cup hakee vuoden 2015 tapahtumaan maksuttomia kenttävuoroja. Hinnaston muutoksen myötä kenttävuokriin sisältyy myynti- ja mainosluvat. Lopullinen kenttatarve varmistuu kevään aikana.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Sari Kiuru, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87736
Ritva Oljakka, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87439
ritva.oljakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsinki Cup kirje

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250
www.hel.fi/liikunta

Puhelin
+358 9 310 8771
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alvnro
FI02012566

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
liikuntalautakunta

§ 47

Stadi Cup ry:n hakemus kenttävuokrien alentamiseksi vuodelle 2015

HEL 2015-002452 T 10 01 01 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti myöntää Stadi Cup ry:lle 50% alennuksen vuoden 2015 Stadi Cup-tapahtumaan varatuista kenttien kenttävuokrista vuoden 2015 hinnaston mukaan.

Tapahtuman järjestäjän tulee huolehtia siitä, että kaikki tarpeelliset luvat, ilmoitukset, ympäristösuunnitelma ja muut järjestelyt on hoidettu hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkamista.

Tapahtuma-avustuksia valmisteleva työryhmä on esittänyt liikuntajohtajalle, että Stadi Cupille myönnetään 10 000 euron avustus. Kenttävuokrien arvioitu alennuksen määrä on 5 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Sari Kiuru, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87736
Ritva Oljakka, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87439
ritva.oljakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Stadi Cup kirje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
liikuntalautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

05.03.2015

Stadi Cup on lähettänyt 19.9.2014 päivätyn kirjeen liikuntavirastoon otsikossa mainitusta asiasta.

Stadi Cup on kahden helsinkiläisen jalkapalloseuran perustama rekisteröity yhdistys, joka järjestää vuosittain Suomen suurimman ja merkittävimmän tyttöjalkapalloturnauksen. Vuonna 2014 osallistujia oli noin 6 600 eli 306 joukkuetta. Joukkueista 26 oli vammaisjalkapalloilijoita. Vuonna 2014 osallistujien joukossa oli myös tyttöjoukkue Tansaniasta. Vuoden 2015 turnaus on Stadi Cupin 30. juhlaturnaus.

Kenttävuokriin sisältyy myynti- ja mainosluvat. Lopullinen kenttätarve varmistuu kevään aikana.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Sari Kiuru, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87736
Ritva Oljakka, yhteyssihteeri, puhelin: 310 87439
ritva.oljakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Stadi Cup kirje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
liikuntalautakunta

§ 48

Liikuntatoimen tilinpäätös 2014 sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

HEL 2015-002320 T 02 06 01 00

Päätös

Liikuntalautakunta päätti merkitä selvitykset liikuntatoimen tilinpäätöksestä, talousarvion toteutumisesta ja tuottavuuskehityksestä sekä osastojen tulosbudjettien toteutumisesta vuodelta 2014 tiedoksi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäälikkö, puhelin: 310 87753

Liitteet

- 1 Liite 1-tilinpäätös 2014 liik 5.3.2015
- 2 Liite 2-tilinpäätös 2014 liik 5.3.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Viraston talous

Liikuntatoimi jatkoi vuonna 2014 kokonaisuudessaan nettobudjetoituna yksikkönä. Tällöin viraston määrärahojen sitovuustaso kaupungin valtuustoon nähden on toimintakate eli tulojen ja menojen erotus. Vuosi sujui taloudellisesti hyvin, sitova toimintakatetavoite oli talousarviota parempi ja myös toiminnallisissa tavoitteissa onnistuttiin.

Liikuntatoimen tulot olivat 16,5 (16,1 vuonna 2013) miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat edellisvuodesta 0,4 milj. eurolla ja ylittivät talousarvion 2,8 miljoonalla eurolla (20,2 %).

Liikuntatoimen käyttömenot olivat yhteensä 79,9 (82,0 vuonna 2013) miljoonaa euroa. Käyttömenot alenivat noin 2,1 milj. eurolla eli 2,5 %:lla edellisvuodesta. Talousarvioon verrattuna menot ylittyivät noin 0,7 milj. eurolla eli 0,9 %:lla.

Menot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina kaikissa kululajeissa. Ylitystä talousarvioon verrattuna oli lähinnä henkilöstömenoissa sekä aineissa ja tarvikkeissa noin 0,8 milj. euroa. Laitos- ja säätiöavustuksissa säästy noin 0,5 milj. euroa arvioitua pienempien Stadionsäätiön lainanhoitokulujen vuoksi. Viraston käyttömenoihin sisältyy avustuksia liikuntalaitoksille ja – järjestöille 16,4 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna sisäiset vuokrat alenivat noin 3,6 milj. eurolla, mikä johtui kaupungin sisäisten maavuokrien vuokrausperusteiden muutoksista. Menot ilman sisäisiä vuokria ja avustuksia olivat 1,8 milj. euroa edellisvuotta suuremmat ja ylittivät talousarvion 1,3 milj. eurolla.

Liikuntatoimi saavutti talousarviossa olevan sitovan toimintakate tavoitteensa. Tulot ylittivät talousarvion 2,8 milj. eurolla ja menot 0,7 milj. eurolla, jolloin toimintakate oli 2,1 milj. euroa talousarviota parempi.

Liikuntapaikkojen suunnitteluun, rakentamiseen ja perusparantamiseen sekä Rastilan leirintäalueelle oli vuoden 2014 talousarvioon varattu määrärahoja 10,700 milj. euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi yhteensä 1,286 milj. euron ylitysoikeuden vuoden 2014 määrärahoihin. Liikuntapaikkainvestointeihin oli siten käytettävissä kaikkiaan 11,986 milj. euroa, joista käytettiin 10,841 milj. euroa. Tämän lisäksi liikuntatoimi käytti lähiörahaston erillismäärärahoja 0,317 milj. euroa sekä esirakentamisen määrärahoja 0,225 milj. euroa. Vuoden 2014 lopussa keskeneräisten investointihankkeiden valmiiksi saattamiseen on saatu 1,098 milj. euron ylitysoikeus liikuntapaikkarakentamiseen, esirakentamiseen 0,006 milj. euron sekä 0,733 milj. euron ylitysoikeus lähiörahastosta vuoden 2015 talousarvioon.

Irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahoja oli talousarviossa 800 000 euroa ja sen lisäksi käytettävissä oli ylitysoikeutta 184 000 euroa eli yhteensä 984 000 euroa. Irtaimen omaisuuden määrärahoista käytettiin noin 972 000 euroa eli käyttämättä jäi noin 12 000 euroa.

Avustukset

Liikuntapaikkojen tuettuun käyttöön käytettiin 3 725 963 euroa, vuokra-avustuksiin 1 234 499 euroa ja toiminta-avustuksiin 2 028 500 euroa eli yhteensä 6 988 962 euroa. Järjestötoiminnan tukemisen määräraha oli 6 989 000 euroa. Liikuntatapahtumia avustettiin 70 500 eurolla, kun avustusmääräraha oli 77 000 euroa. Talousarvioon merkitty laitosavustusten määräraha oli 9 807 000 euroa ja siitä käytettiin 9 289 523 euroa. Yhteensä avustuksiin (ilman henkilökunnan kerhoa) oli määrärahaa talousarviossa 16 873 000 euroa, joista käytettiin 16 348 985 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Monitoimihalleissa (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) on yhteensä 685 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 691 päivää.
- Maauimaloissa (Uimastadionin ja Kumpulan maauimalat) on yhteensä 215 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 225 päivää.
- Tekojääradoilla (7) on yhteensä 650 aukiolopäivää.
Tavoite toteutui, aukiolopäiviä 735 päivää.
- Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 kilometriä ja talvella niistä pidetään kunnossa 40 kilometriä. Kuntoratoja ylläpidetään 50 kilometriä ja hiihtolatupohjia 180 kilometriä.
Tavoite toteutui.
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 800 kappaletta.
Tavoite toteutui, 11 925 venepaikkaa.
- Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 hehtaarin ja muiden kuntien 3 000 hehtaarin vesialueilla.
Tavoite toteutui.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Laitostoiminnassa käyntikertoja oli 3,9 miljoonaa ja talousarvioon merkitty tavoite ylitettiin noin 7 %:lla. Ulkokenttätoiminnassa talousarviotavoitteesta jäätin, kun käyntikertoja tilastoitiin 3,9 miljoonaa ja tavoite oli 4,2 miljoonaa. Uimarantatoiminnan kannalta lämmin kesä oli suotuisa ja kävijätavoite ylitettiin selvästi, kun kävijöitä oli noin 1,4 milj. Liikunnanohjauksen käyntikerroissa talousarviotavoite ylitettiin noin 24,7 %:lla. Leirinnän yöpymisvuorokausien määrä jäi talousarviotavoitteesta, kun yöpymisiä kirjattiin noin 92 000. Venepaikkoja pystyttiin tarjoamaan 1,1 % tavoitetta enemmän. Myytyjen kalastuslupien määrä ylitti tavoitteen ja niitä myytiin 7 980 kappaletta. Taulukko suoritteista on liitteessä.

Tuottavuus

Tuottavuuden osalta käyntikertaa kohti laskettu tuottavuusindeksi oli tilinpäätös vuonna 103 (2011=100) ja aukiolotuntia kohti laskettu indeksi oli 95. Tuottavuuslaskelmat tehdään liikuntapaikkojen käyntikertojen ja valvottujen aukiolotuntien perusteella. Suoritteina ovat liikuntapaikkojen ja –kurssien käyntikerrat, leirinnän yöpymisvuorokaudet, venepaikat sekä kalastusluvut. Menoina ovat

indeksikorjatut käyttömenot ilman avustuksia lisättynä poistoilla ja työllistettävien henkilöstömenoilla. Indeksien kehitykseen vaikuttavat useat osatekijät, esim. menoindeksiin vaikuttaa poistojen määrä ja aukiolotunteihin seurojen hoitoon annetut liikuntatilat. Virastossa tuottavuutta lisäävinä toimenpiteinä on tarkasteltu toimipisteiden aukioloaikoja, kesä- ja talvikausien pituuksia, henkilökunnan määrää ja palvelutasoa suhteessa käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Palveluita on keskitetty ja kesäaikana on pidetty auki vain keskeisiä liikuntalaitoksia.

Tuottavuus indeksit
(2011=100), tot-2012, tot-2013, tot-2014, TA-2014
Käyntikertaa kohti: 99, 101, 103, 101
Aukiolotuntia kohti: 95, 93, 95, 101

Ympäristöä koskeva kehittäminen ja raportointi

Liikuntavirasto on tehnyt ympäristöön liittyviä kehittämistoimia mm. seuraavissa asioissa: venesatamien jätehuollon parantaminen, lajittelun laajentaminen viraston toimipisteiden jätehuollossa, liikuntatapahtumien jätteiden keräyksen, kierrätyksen ja yleisen siisteyden parantaminen sekä kiinteistöjen sähkön, kaukolämmön ja vedenkulutuksen seurannan kehittäminen. Liikuntavirasto raportoi tarkemmin ympäristötavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessaan sekä ympäristöraportissa, joka on osa kaupungin yhteistä ympäristöraporttia ja valmistuu myöhemmin vuoden aikana. Energiansäästötoiminnasta ja Helsingin kaupungin Itämerihaasteen toimenpiteistä raportoidaan näiden lisäksi erikseen.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan selonteko

Kuntalain 69 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Virastojen ja liikelaitosten on tilinpäätöksen yhteydessä annettava selonteko riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja nykytilasta, tiedot havaituista puutteista, kehittämistarpeista ja suunnitelluista ja toteutuneista toimenpiteistä sekä arvionsa merkittävimmistä riskeistä. Lauta- ja johtokunnat käsittelevät ja hyväksyvät selonteon osana tilinpäätöksen yhteydessä annettavaa viraston toimintakertomusta. Liikuntaviraston selontekoasiakirja on oheisessa liitteessä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 87753

05.03.2015

LJ/9

Liitteet

1	Liite 1-tilinpäätös 2014 liik 5.3.2015
2	Liite 2-tilinpäätös 2014 liik 5.3.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastusvirasto

§ 49

Liikuntalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle koskien kaupunginhallituksen päättämien avustusten ja tukien myöntämisperiaatteita ja asukastalojen hallinnon järjestelyä

HEL 2013-015599 T 00 01 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien kaupunginhallituksen päättämien avustusten ja tukien myöntämisperiaatteita ja asukastalojen hallinnon järjestelyä:

Liikuntalautakunta pitää kaupungin asukkaiden yhteisöllisyyden ja vapaan kansalaistoiminnan edistämistä tärkeänä myös asukastaloissa.

Liikuntatoimi avustaa vuosittain noin 400 helsinkiläisiä liikunta- ja urheiluseuraa lähes seitsemällä miljoonalla eurolla. Tästä noin viisi miljoonaa euroa osoitetaan liikunta- ja urheiluseurojen tilojen käytön tukemiseen. Lisäksi avustuskelpoisilla liikunta- ja urheiluseuroilla on mahdollisuus käyttää liikuntaviraston tiloja ja ulkokenttiä maksutta säännölliseen kausiharjoittelutoimintaan. Liikunta- ja urheiluseuroille tehdyn kyselyn mukaan juuri liikuntaharrastuksen olosuhteiden käytön avustaminen koetaan liikuntatoimen tukimuodoista merkittävimpanä.

Kaupungin liikuntapaikat ovat keskeisiä ja helposti saavutettavia kaupunkilaisten kohtaamispaikkoja, joissa on mahdollisuus harrastaa omatoimista tai ohjattua liikuntaa. Varsinaisten liikuntatilojen lisäksi liikuntapaikoilla on myös esimerkiksi kokoustiloja, jotka ovat kaupunkilaisten käytettävissä. Kaupunki ylläpitää yli 1 500 liikuntapaikkaa. Näistä liikuntavirasto hoitaa yli 500 liikuntapaikkaa ja kaupunkikonsernin muut yhteisöt hoitavat lähes 1 000 liikuntapaikkaa, esimerkiksi opetustoimella on noin 350 liikuntapaikkaa.

Liikuntavirasto osallistuu opetusviraston johtamaan koulutilojen käytön tehostamiseen tähtäävään hankkeeseen. Hankkeen yhtenä tarkoituksena on lisätä liikuntaviraston roolia liikuntatilojen varaustoiminnassa. Hankkeessa kokeillaan 11 pilottikoulun kanssa sitä, että näiden koulujen liikuntatilat ovat varattavissa liikuntaviraston kautta opetusviraston sijasta. Tarkoituksena on saada kokeilusta riittävästi kokemuksia, jotta kaupungin kaikkien liikuntatilojen ja niihin liittyvien oheistilojen varaustoimintaa voidaan keskittää yhteen paikkaan ja näin ollen helpottaa kaupunkilaisten ja kaupungissa toimivien yhteisöjen asiointia.

Esittelijä

osastopäällikkö

05.03.2015

Kirsti Laine

Lisätiedot

Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Liikuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon koskien kaupunginhallituksen päättämien avustusten ja tukien myöntämisperiaatteita ja asukastalojen hallinnon järjestelyä:

Liikuntalautakunta pitää kaupungin asukkaiden yhteisöllisyyden ja vapaan kansalaistoiminnan edistämistä tärkeänä.

Liikuntatoimi avustaa vuosittain noin 400 helsinkiläisiä liikunta- ja urheiluseuraa lähes seitsemällä miljoonalla eurolla. Tästä noin viisi miljoonaa euroa osoitetaan liikunta- ja urheiluseurojen tilojen käytön tukemiseen. Lisäksi avustuskelpoisilla liikunta- ja urheiluseuroilla on mahdollisuus käyttää liikuntaviraston tiloja ja ulkokenttiä maksutta säännölliseen kausiharjoittelutoimintaan. Liikunta- ja urheiluseuroille tehdyn kyselyn mukaan juuri liikuntaharrastuksen olosuhteiden käytön avustaminen koetaan liikuntatoimen tukimuodoista merkittävimpänä.

Kaupungin liikuntapaikat ovat keskeisiä ja helposti saavutettavia kaupunkilaisten kohtaamispaikkoja, joissa on mahdollisuus harrastaa omatoimista tai ohjattua liikuntaa. Varsinaisten liikuntatilojen lisäksi liikuntapaikoilla on myös esimerkiksi kokoustiloja, jotka ovat kaupunkilaisten käytettävissä. Kaupunki ylläpitää yli 1 500 liikuntapaikkaa. Näistä liikuntavirasto hoitaa yli 500 liikuntapaikkaa ja kaupunkikonsernin muut yhteisöt hoitavat lähes 1 000 liikuntapaikkaa, esimerkiksi opetustoimella on noin 350 liikuntapaikkaa.

Liikuntavirasto osallistuu opetusviraston johtamaan koulutilojen käytön tehostamiseen tähtäävään hankkeeseen. Hankkeen yhtenä tarkoituksena on lisätä liikuntaviraston roolia liikuntatilojen varaustoiminnassa. Hankkeessa kokeillaan 11 pilottikoulun kanssa sitä, että näiden koulujen liikuntatilat ovat varattavissa liikuntaviraston kautta opetusviraston sijasta. Tarkoituksena on saada kokeilusta riittävästi kokemuksia, jotta kaupungin kaikkien liikuntatilojen ja niihin liittyvien oheistilojen varaustoimintaa voidaan keskittää yhteen paikkaan ja näin ollen helpottaa kaupunkilaisten ja kaupungissa toimivien yhteisöjen asiointia.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kaupunginhallituksen päättämien avustusten ja tukien myöntämisperiaatteita ja asukastalojen hallinnon järjestelyä koskien niiltä hallintokunnilta, joiden kanssa kaupungin nykyisin hallinnoimilla asukastaloilla on toiminnallinen kumppanuus.

Liikuntaviraston edustaja on osallistunut Asukasosallisuuden avustuskriteeristö -työryhmän toimintaan. Työryhmän tehtävänä oli laatia yhtenäiset ja läpinäkyvät avustuskriteerit asukasyhdistyksille ja kaupunginosaseuroille. Lisäksi työryhmän tehtävänä oli laatia menettelytapa ja kriteeristö, joiden perusteella kaupungin nykyisin hallinnoimia asukastaloja voidaan luovuttaa järjestöjen ja yhteisöjen operoitaviksi.

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine

Lisätiedot

Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.01.2015 § 93

HEL 2013-015599 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.01.2015 Palautettiin

Palautusehdotus:

Pilvi Torsti: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteluun niin, että asukasosallisuuden avustusten myöntämisperiaatteista ja asukastalojen hallinnon järjestelyistä sekä sote-toimintaan liittyvien yhdeksän asukastalon tulevaisuuden

05.03.2015

toimintaperiaatteista ja organisoinnista kaupungin omana toimintana
pyydetään sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Kannattaja: Hannu Oskala

Palautusehdotus:

Laura Rissanen: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen
valmisteltavaksi niin, että asiasta pyydetään sosiaali- ja
terveyslautakunnan, kulttuuri- ja kirjastolautakunnan,
opetuslautakunnan, varhaiskasvatuslautakunnan, nuorisolautakunnan
sekä kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnot.

Kannattaja: Lasse Männistö

Palautusehdotus:

Puheenjohtaja Tatu Rauhamäki ehdotti, että kaupunginhallitus
palauttaa asian uudelleen valmisteluun niin, että asukasosallisuuden
avustusten myöntämisperiaatteista ja asukastalojen hallinnon
järjestelyistä sekä sote-toimintaan liittyvien yhdeksän asukastalon
tulevaisuuden toimintaperiaatteista ja organisoinnista kaupungin
omana toimintana pyydetään sosiaali- ja terveyslautakunnan ja muiden
asukastalojen toiminnan kannalta olennaisten lautakuntien lausunnot.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Rauhamäen
palautusehdotuksen.

19.01.2015 Pöydälle

07.01.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

16.12.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 19.03.2014 § 28

HEL 2013-015599 T 00 01 00

Päätös

05.03.2015

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän seuraavasti:

Työryhmän nimi on asukasosallisuuden avustuskriteeristö -työryhmä

Työryhmän toimeksiantona on laatia yhtenäiset ja läpinäkyvät avustuskriteerit asukasyhdistyksille, kaupunginosaseuroille ja asukastaloja ylläpitäville tahoille. Lisäksi työryhmän tehtävänä on, ottaen huomioon kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet, laatia menettelytavat ja kriteeristö, joiden perusteella kaupungin nykyisin hallinnoimia asukastaloja voidaan luovuttaa järjestöjen ja yhteisöjen operoitaviksi sekä avustaa muita asukastaloja ylläpitäviä tahoja.

Asukasyhdistyksiä ja kaupunginosaseuroja kuullaan valmistelun yhteydessä ja niiltä pyydetään lausunnot avustuskriteereistä esityksen valmistuttua.

Työryhmän jäsenet ovat:

- vuorovaikutuspäällikkö Johanna Seppälä, puheenjohtaja, kaupunginkanslia
- erityissuunnittelija Olli Lahtinen, kaupunginkanslia
- controller Pia Halinen, kaupunginkanslia
- asiakaspäällikkö Sisko von Behr, kiinteistövirasto
- kehittämisspäällikkö Hannu Kurki, kiinteistövirasto
- erityissuunnittelija Hanna-Leena Nuutinen, sosiaali- ja terveysvirasto
- projektivastaava Sini Heino-Mouhu, sosiaali- ja terveysvirasto
- toimistopäällikkö Markku Toivonen, nuorisoasiankeskus
- yhteyssihteeri Ritva Oljakka, liikuntavirasto
- tilapalvelupäällikkö Susanna Sarvanto-Hohtari, opetusvirasto
- hankintasihteeri Asta Sjöberg, varhaiskasvatusvirasto
- suunnittelija Ari Tolvanen, kulttuurikeskus
- asukasyhteistyöpäällikkö Janne Typpi, kaupunginkanslia
- aluepäällikkö Yrjö Niiranen, pelastuslaitos
- apulaisjohtaja Saara Ihamäki, kaupunginkirjasto
- ympäristölakimies Tiina Fiskaali, ympäristökeskus
- projektipäällikkö Tero Santaola, lähiöprojekti

Työryhmän sihteerinä toimii vuorovaikutussuunnittelija Titta Reunanen kaupunginkansliasta.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

05.03.2015

Työryhmän toiminnassa on noudatettava kaupunginhallituksen 10.5.2010 antamaa ohjetta tilapäisestä toimielimestä.

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 29.8.2014.

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 7.1.2014 § 14 käsitellessään avustustyöryhmän loppuraporttia, että asukasyhdistysten ja kaupunginosaseurojen sekä asukastaloja ylläpitävien tahojen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle. Samalla päätettiin, että osallisuus ja neuvonta -yksikkö hoitaa asukasosallisuuteen liittyvää avustuskokonaisuutta kaupunginhallituksen tukena.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden, nuorisosiainkeskuksen, liikuntaviraston, opetusviraston, varhaiskasvatusviraston, kulttuurikeskuksen, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen kanssa yhtenäiset ja läpinäkyvät avustuskriteerit asukasyhdistyksille ja kaupunginosaseuroille. Samalla päätettiin, että asukasyhdistyksiä ja kaupunginosaseuroja kuullaan valmistelun yhteydessä ja niiltä pyydetään lausunnot esityksen valmistuttua.

Lisäksi kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 4.12.2013 § 109 käsitellessään aluetyöryhmän loppuraporttia kehottaa em. virastoja, mukaan lukien kiinteistövirasto ja kaupunginkirjasto, valmistelemaan menettelytapoja ja kriteerejä, joiden perusteella kaupungin nykyisin hallinnoimia asukastaloja voidaan luovuttaa järjestöjen ja yhteisöjen operoitaviksi, sekä selvittää soveltuvat yhtenäiset ja läpinäkyvät avustuskriteerit.

Kaupunginjohtajan päätöksessä 4.12.2013 ja kaupunginhallituksen päätöksessä 7.1.2014 on sisällöllisiä ja hallinnollisia yhteneväisyyksiä ja päällekkäisyyksiä. Siksi on tarkoituksenmukaista käsitellä asiakokonaisuuksia yhdessä työryhmässä.

Työryhmän työskentelyn aikana selvitetään lisäksi keskitettävän avustuskokonaisuuden mahdolliset yhteneväisyydet lähiöprojektin toimintarahan, lähiörahan sekä kaupunginhallituksen yhteisöjen tukemiseksi merkityn avustusmäärärahan kanssa.

Lisätiedot

Johanna Seppälä, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

§ 50

Liikuntatilojen tuetun käytön määrärahan osittaminen laitoksille ja yhteisöille 2015

HEL 2015-001054 T 02 05 01 00

Päätös

Avustettaville helsinkiläisille liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille osoitetaan liikuntatilojen käytön tukea säännölliseen liikunnan harjoitustoimintaan tuetun käytön muodossa. Liikuntalautakunta päätti asettaa kullekin tuetun käytön piirissä olevalle laitokselle ja säätiölle enimmäismäärärahan, joka sillä on oikeus laskuttaa liikuntavirastolta suoraan avustettavien seurojen käytön perusteella.

Tuetun käytön laitokset laskuttavat liikuntavirastolta kuukausittain avustettavien seurojen liikuntatiloissa tapahtuneet säännölliset harjoitusvuorot lautakunnan 22.1.2015 vahvistaman (§ 16) enimmäistuntihinnan mukaisesti. Mikäli tilan tuntivuokra ylittää vahvistetun hinnan, maksaa avustettava seura erotuksen. Tuetun käytön laitos tai yhteisö laskuttaa kuukausittain avustettavilta seuroilta heidän säännöllisistä harjoitusvuoroistaan tuntivuokran, jossa tilan perushinnasta on vähennetty tuetun käytön tuki. Tuetun käytön laitos päättää itse tilojensa tuntivuokrista. Tilan vuokran sekä tuetun käytön tuen tulee olla samasta tilasta sama kaikille avustettaville seuroille.

Määrärahan laitospohjaisella osituksella lautakunta haluaa varmistaa määrärahan riittävyyden. Tuetun käytön laitosten tulee ensisijaisesti kohdentaa tuetun käytön määräraha lasten ja nuorten sekä erityisryhmien toimintaan.

Lautakunta päättää osittaa liikuntatilojen tuettuun käyttöön varaamansa määrärahan liitteenä olevan taulukon "Tuetun käytön ositus 2015 / Vastaehdotus Joonas Lyytinen" mukaisesti sillä poikkeuksella, että kaikkien laitoksien määrarahasta leikataan 2 %, jonka käytöstä virasto voi virkamiestyönä päättää.

Edelleen lautakunta päättää tuen maksamisen ehtona olevan seuraavien käytön seurantaan tarkentavien kriteerien ilmoittamisen laskun liitteenä: avustettavan seuran nimi, liikuntalaji, liikuntatila, liikuntatilan tuntihinta, säännöllisen harjoitusvuoron päivä ja kellonaika. Avustettaville seuroille osoitetuissa laskuissa tulee näkyä säännöllisten harjoitusvuorojen ajankohdat ja määrä, tilan perushinta sekä tuetun käytön tuen määrää tilaa kohden. Kukin tuetun käytön laitos raportoi liikuntavirastolle syksyllä 2015 sekä vuoden lopussa viraston erikseen

määräämään ajankohtaan mennessä tuetun käytön piirissä olevat tilat ja niiden perushinnat sekä avustettaville liikuntaseuroille ja erityis- ja eläkeläisryhmille osoitettujen tuntien ja tuen määrän seuroittain.

Käsittely

Esteelliset: Heidi Ruhala, Petteri Huurre, Tarja Loikkanen-Jormakka, Riitta Hämäläinen-Bister

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Ehdotan että tuetun käytön määrärahat jaetaan esittelijän liitetaulukosta poikkeavasti laatimani liitteenä olevan taulukon mukaisesti sillä muutoksella, että kaikkien laitoksien määrärahasta leikataan 2 %, jonka käytöstä virasto voi virkamiestyönä päättää.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Ehdotan että tuetun käytön määrärahat jaetaan liitteenä olevan taulukon mukaisesti sillä muutoksella, että kaikkien laitoksien määrärahasta leikataan 2 %, jonka käytöstä virasto voi virkamiestyönä päättää.

Jaa-äänet: 1

Tiina Sandberg

Ei-äänet: 5

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Joonas Lyytinen

Tyhjä: 0

Poissa: 3

Riitta Hämäläinen-Bister, Sallamaari Muhonen, Heidi Ruhala

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tuetun käytön ositus vuodelle 2015
- 2 Tuetun käytön ositus 2015_vastaehdotus Lyytinen

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 4800
00099 Helsingin kaupunki
liikuntavirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Paavo Nurmen kuja 1 C
Helsinki 00250
www.hel.fi/liikunta

Puhelin
+358 9 310 8771
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
Alvnro
FI02012566

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Päätösehdotus

Avustettaville helsinkiläisille liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille osoitetaan liikuntatilojen käytön tukea säännölliseen liikunnan harjoitustoimintaan tuetun käytön muodossa.

Liikuntalautakunta päättää asettaa kullekin tuetun käytön piirissä olevalle laitokselle ja säätiölle enimmäismäärärahan, joka sillä on oikeus laskuttaa liikuntavirastolta suoraan avustettavien seurojen käytön perusteella.

Tuetun käytön laitokset laskuttavat liikuntavirastolta kuukausittain avustettavien seurojen liikuntatiloissa tapahtuneet säännölliset harjoitusvuorot lautakunnan 22.1.2015 vahvistaman (§ 16) enimmäistuntihinnan mukaisesti. Mikäli tilan tuntivuokra ylittää vahvistetun hinnan, maksaa avustettava seura erotuksen. Tuetun käytön laitos tai yhteisö laskuttaa kuukausittain avustettavilta seuroilta heidän säännöllisistä harjoitusvuoroistaan tuntivuokran, jossa tilan perushinnasta on vähennetty tuetun käytön tuki. Tuetun käytön laitos päättää itse tilojensa tuntivuokrista. Tilan vuokran sekä tuetun käytön tuen tulee olla samasta tilasta sama kaikille avustettaville seuroille.

Määrärahan laitospohjaisella osituksella lautakunta haluaa varmistaa määrärahan riittävyyden. Tuetun käytön laitosten tulee ensisijaisesti kohdentaa tuetun käytön määräraha lasten ja nuorten sekä erityisryhmien toimintaan.

Lautakunta päättää osittaa liikuntatilojen tuettuun käyttöön varaamansa määrärahan "Tuetun käytön ositus vuodelle 2015"-liitteen mukaisesti.

Edelleen lautakunta päättää tuen maksamisen ehtona olevan seuraavien käytön seurantaan tarkentavien kriteerien ilmoittamisen laskun liitteenä: avustettavan seuran nimi, liikuntalaji, liikuntatila, liikuntatilan tuntihinta, säännöllisen harjoitusvuoron päivä ja kellonaika. Avustettaville seuroille osoitetuissa laskuissa tulee näkyä säännöllisten harjoitusvuorojen ajankohdat ja määrä, tilan perushinta sekä tuetun käytön tuen määrää tilaa kohden. Kukin tuetun käytön laitos raportoi liikuntavirastolle syksyllä 2015 sekä vuoden lopussa viraston erikseen määräämään ajankohtaan mennessä tuetun käytön piirissä olevat tilat ja niiden perushinnat sekä avustettaville liikuntaseuroille ja erityis- ja eläkeläisryhmille osoitettujen tuntien ja tuen määrän seuroittain.

Esittelijän perustelut

05.03.2015

Avustettaville helsinkiläisille liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille osoitetaan liikuntatilojen tuetun käytön määrärahaa säännölliseen harjoitustoimintaan tuetun käytön muodossa.

Liikuntalautakunta päätti liikunnan järjestötoiminnan avustuksiin myönnetyn määrärahan 2015 osittamisesta 22.1.2015 kokouksessa (§ 16). Järjestötoiminnan 6 989 000 euron määrarahasta ositettiin 3 354 000 euroa liikuntatilojen tuettuun käyttöön. Liikuntalautakunta teki samassa kokouksessa myös päätöksen tuetun käytön piiriin kuuluvista laitoksista ja yhteisöistä sekä liikuntatilojen tuetun käytön jakoperusteista. Tässä kokouksessa liikuntalautakunta osittaa 3 354 000 euron suuruisen tuetun käytön määrärahan laitoksille ja yhteisöille.

Liikuntavirasto pyysi tuetun käytön laitoksia toimittamaan 23.1.2015 mennessä tietoja tuetun käytön piirissä olevista tiloistaan, tiloissa harjoitetuista liikuntamuodoista sekä avustettaville liikuntaseuroille osoitetusta tuntien tarpeesta vuonna 2015.

Tuetun käytön määrärahan osituksessa otettiin huomioon laitosten ilmoittama tarve tuetun käytön määrärahalle, seurojen käyttämät tunnit ja tilat, tiedossa olevat saneeraukset ja edellisten vuosien tuetun käytön toteutuma. Jääurheilun osalta huomioitiin vaikutus clearing-järjestelmään. Ositettavana tuetussa käytössä oli edellistä vuotta 372 000 euroa pienempi määräraha.

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Tuetun käytön ositus vuodelle 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikuntalautakunta

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 12.02.2015 § 36

HEL 2015-001054 T 02 05 01 00

Päätös

Liikuntalautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

12.02.2015 Palautettiin

Esteelliset: Riitta Hämäläinen-Bister

Palautusehdotus:

Joonas Lyytinen: Valmistelussa laitosten saamaa tuetun käytön määrärahaa tulee tarkistaa niin, ettei minkään yhden toimijan muutos yhdellä kerralla tule olemaan liian suuri. Erityisesti opetusviraston saamaa tuetun käytön määrärahaa voidaan vähentää ja siirtää muille laitoksille, koska viraston tilojen vuokrat ovat kaikista laitoksista edullisimmat ja tästä johtuen harrastajille per harjoituskerta aiheutuva kustannusten nousu ei ole kovin merkittävä.

Kannattajat: Heimo Laaksonen

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine

Lisätiedot

Taina Korell, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

§ 51

Liikuntavirastossa tehtyjen päätösten ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Päätös

Liikuntalautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

LIIKUNTAJOHTAJA

11.2.2015, 6 §
Salassa pidettävä

17.2.2015, 7 §
Muutoksen tekeminen liikuntatoimen liikuntapaikkojen vuoden 2015 hinnastoon

24.2.2015, 8 §
Liikuntatoimen tapahtuma-avustusten jako vuodelle 2015

KEHITTÄMISYKSIKKÖ

Suunnittelupäällikkö

10.2.2015, 2 §
Töölön kisahallin paloilmoitinjärjestelmän peruskorjaustyön vaihe 3:n tilaaminen

10.2.2015, 3 §
Salmen ulkoilualueen väentuvan peruskorjauksen sähkötöiden hankinta tarvikkeineen

10.2.2015, 4 §
Itäkeskuksen uimahallin kassa-allastilan yleisöhisin hankinta

18.2.2015, 5 §
Sonera Stadiumin vanhan tekonurmen asennustyön tilaaminen
Tapulikaupungin liikuntapuistoon

SISÄLIIKUNTAPALVELUT

Osastopäällikkö

17.2.2015, 5 §
Eräiden tilojen vuokraaminen Elisa Oyj:lle Pirkkolan liikuntapuistosta matkapuhelintukiasemaa varten

17.2.2015, 6 §
Tukiasematilan vuokraaminen Töölön Kisahallista Elisa Oyj:lle

25.2.2015, 7 §

Töölön kisahallin näyteikkunatilan vuokraaminen Dekomarkkinointi Oy:lle

25.2.2015, 8 §

Tilojen vuokraaminen Karhu-Kissat ry:lle Pirkkolan liikuntapuiston jäähallista

ULKOLIIKUNTAPALVELUT

Osastopäällikkö

26.2.2015, 3 §

Maa-alueen vuokraus Vesalan kentän yhteydestä Varte Oy:lle rakennushankkeen työmaatukikohtaa varten

MERELLISET PALVELUT

Osastopäällikkö

5.2.2015, 8 §

City Cruisers Oy:lle vuokrataan Kauppatorin Kolera-altaasta laituripaikka nro 9 käyttöoikeudella

12.2.2015, 9 §

Laituripaikan vuokraus käyttöoikeudella Siltavuorenrannasta Suomen Saaristokuljetus Oy:lle

12.2.2015, 10 §

Vesiliikennealuspaijan vuokraus Linnanaltaasta Helsingin Saaristoristeilyt Oy:lle

25.2.2015, 11 §

Merimelojien majan vuokraus Merimelajat ry:lle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

05.03.2015

LJ/10

§ 52

Viraston tiedotuksia

Päätös

Ei tiedotuksia

Esittelijä

liikuntajohtaja
Rauramo, Anssi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

05.03.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikuntalautakunta.

05.03.2015

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

05.03.2015

Liikuntalautakunta

Riku Ahola
puheenjohtaja

Hertta Keisala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Silja Borgarsdottir Sandelin

Joonas Lyytinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 23.03.2015.